ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Γ'.—ΑΡΙΘ. 142 | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27Α ΑΘΗΝΑΙ | 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1927 | Τιμή φύλλου Δρ. 1.50

ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΑΧΡΟΝΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ἀπὸ ἀφορμὴ τοῦ διατάγματος γιὰ τὶς ἐξετάσεις στὰ Ἑλλ. σχολεῖα ποὺ ὑποχρεώνει τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ νὰ ἐξετασθοῦν στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ τῆς Α'. καὶ Β'. ἐλληνικοῦ, ἀπευθύναμε σὲ ὅλους ὅσοι ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ λαϊκὸ σχολειὸ καὶ ξαίρουν ἀπὸ τὴ μελέτη τους καὶ τὴν πεῖρα τους τὸ ζήτημα, τὰ ἀκόλουθα ἐρωτήματα. Τὶς ἀπαντήσεις θὰ δημοσιέψουμε μὲ τὴ σειρὰ καθὼς μᾶς ἔρχονται.

***Ἐρώτημα Α'.** Ὅσο διατηρεῖται τὸ σημερινὸ σύστημα στὴν ὀργάνωση τῆς Παιδείας μὲ τὶς παράλληλες τάξεις, κατὰ ποιὸ τρόπο μπορεῖ νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὴν πέμπτη καὶ ἕκτη τάξη τοῦ Δημοτικοῦ στὴ δευτέρα καὶ τρίτη τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου;*

***Ἐρώτημα Β'.** Τὸ νὰ ἐξετάζωνται τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου στὰ μαθήματα τῶν ἀντιστοίχων τάξεων τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου ποιὰ ἐπίδραση μπορεῖ νἄχη στὸ χαρακτῆρα τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου;*

***Ἐρώτημα Γ'.** Ποιὰ ἡ ἐπιβαλλόμενη ριζικὴ λύση τοῦ προβλήματος, προκειμένου ν' ἀλλάξη τὸ ἐκπαιδευτικό μας σύστημα σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωση τῶν σχολείων;*

Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ κ. ΕΥΑΓ. ΚΑΚΟΥΡΟΥ

Διευθυντοῦ τῆς Παιδείας

Ὁ κ. Κακοῦρος ἀπασχολημένος στὸ Ὑπουργεῖο ἐξαιρετικὰ περισσότερο τὶς μέρες αὐτές, μᾶς ἔδωκε τὴ γνώμη του ἀπάνω στὰ τρία ἐρωτήματά μας σὲ συνέντευξη, ὅπως διατυπώνεται ἀμέσως κατωτέρω.

—Πρῶτα-πρῶτα θὰ ἤθελα νὰ παρατηρήσω, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς μεταβάσεως τῶν παιδιῶν τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως στὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο, δὲ γεννήθηκε τώρα μὲ τὴ δημοσίευση τοῦ Διατάγματος γιὰ τὶς ἐξετάσεις τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, μὰ εἶναι ἀρκετὰ παλιὸ κι ἔχει ἀπασχολήσει ἀρκετὰ τὸ Ὑπουργεῖο. Στὰ 1910 γιὰ πρώτη φορά, μὲ τὸ Νόμο ΓΧΗΒ', ὅσοι εἶχαν ἀπολυτήριο τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ κατατάσσονταν δίχως ἐξετάσεις στὴν Γ' Ἑλληνικοῦ. Ἡ διάταξη αὐτὴ περιελήφθηκε στὸ Διάταγμα τῶν ἐξετάσεων τῆς 25ης Μαΐου 1912. Παρατηρήθηκε ὅμως πὼς οἱ διδάσκαλοι στὴν Γ' Ἑλληνικοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐργασθοῦν μὲ τὰ μισὰ παιδιὰ προπαρασκευασμένα 2 χρόνια στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ στὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο καὶ μὲ τὰ ἄλλα μισὰ ποὺ προερχόταν ἀπὸ τὴν ΣΤ' Δημοτικοῦ, ἀπροπαράσκευα. Γιαυτὸ ἡ διάταξη αὐτὴ καταργήθηκε μὲ τὸ Νόμο 381 στὰ 1914. Ἀπὸ τότε τὰ παιδιὰ ἔδιναν ἐξετάσεις στὴν Γ' τοῦ Ἑλληνικοῦ, μὰ γινόταν τὸ κακὸ νὰ διδάσκωνται ἀπὸ τοὺς δημοδιδασκάλους χωρὶς πρόγραμμα καὶ σύστημα ἀρχαῖα ἑλληνικὰ στὴν Ε' καὶ ΣΤ' τοῦ Δημοτικοῦ, πρᾶγμα ποὺ ἦταν καταστρεπτικὸ γιὰ τὸ ὅλο πρόγραμμα τοῦ ἑξατάξιου Δημ. σχολείου.

Ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἀπαγορεύτηκε —μὲ τὴν εἰσαγωγὴ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας στὰ Δημοτικὰ σχολεῖα—μὰ μονάχα γιὰ τὸν τύπο, γιατὶ ἐκεῖνοι ποὺ δίδασκαν στὴν Ε' καὶ ΣΤ' καθαρεύουσα ἀπὸ ἐγκεκριμένα ἀναγνωστικά, φρόντιζαν νὰ διδάσκουν ἀρχαῖα Γραμματικὴ καὶ κάπου κάπου καὶ κείμενο γιὰ νὰ μὴν ἀπορρίπτωνται τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴν Γ' τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Τὸ χειρότερο ὅμως εἶναι πὼς βρίσκονταν νὰ ἱδρύουν Ε' καὶ ΣΤ' τάξη καὶ ἔτσι στὰ πράγματα τὸ σχολεῖο περιοριζόταν σὲ τετρατάξιο.

Στὰ 1923 μὲ τὸ Διάταγμα τοῦ Δεκεμβρίου «περὶ ἐξετάσεων» ἔγινε προσπάθεια νὰ τακτοποιηθοῦν κάπως τὰ πράγματα μὲ τὴ λύση ποὺ ξαναμπῆκε καὶ στὸ φετεινὸ Διάταγμα «περὶ ἐξετάσεων». Ἐννοεῖται πὼς δὲ δίνεται καμμιὰ λύση στὸ πρόβλημα, γιατὶ ἐνῶ τὰ παιδιὰ δὲ διδάσκονται καθόλου ἀρχαῖα ἑλληνικὰ στὸ Δημ. σχολεῖο, ὑποχρεώνονται νὰ ἐξετασθοῦν ὅταν ζητήσουν νὰ καταταχτοῦν στὴν Γ' Ἑλληνικοῦ.

Ἂν δὲν ἀλλάξη λοιπὸν τὸ σημερινὸ σύστημα ὀργανώσεως τῶν σχολείων, φρονῶ πὼς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ ὁριστικὴ λύση στὸ πρόβλημα. Μὲ τὴ διατήρηση τοῦ σημερινοῦ συστήματος μὲ τὶς παράλληλες τάξεις νομίζω πὼς μόνο ἂν ὀργανωθοῦν γιὰ τὰ γλωσσικὰ ζητήματα ἰδιαίτερα τμήματα στὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα (Β' καὶ Γ' τάξη) γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ε' καὶ ΣΤ' τάξη, μπορεῖ νὰ ἀντικρυσθῇ τὸ πρόβλημα ποὺ ὑπάρχει.

Φοβοῦμαι ὅμως πὼς στὴν ἐφαρμογή της ἡ λύση αὐτὴ θὰ προσκρούσῃ σὲ ἐμπόδια πραγματικά. Τέτοια εἶναι ἡ ἔλλειψη προσωπικοῦ καὶ κτιρίων κι ἀκόμα περισσότερο ἡ ἀποψη ὅτι ἡ λειτουργία τῶν ἰδιαίτερων αὐτῶν τμημάτων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἴσως καὶ γιὰ τὴν Α' καὶ Β' τοῦ Γυμνασίου, γιὰ νὰ ἐξομοιωθοῦν οἱ μαθητὲς στὴν ἱκανότητα μὲ τοὺς συμμαθητές τους, ποὺ ἀκολούθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μαθήματα στὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο.

Δὲν νομίζω ὅμως πὼς πρέπει νὰ καταφύγουμε σὲ αὐτὴν τὴ λύση. Γνώμη μου εἶναι πὼς εἶναι καιρὸς νὰ ἀπαγορευθοῦν οἱ παράλληλες τάξεις καὶ νὰ ξεχωρίσῃ τὸ σχολεῖο τῆς Πρώτης Παιδείας ἀπὸ τὸ σχολεῖο τῆς Μέσης. Συζητήσιμο τὸ πρᾶγμα εἶναι ἂν ὁ χωρισμὸς αὐτὸς θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Ε' τάξη ἢ ἀπὸ τὴν ΣΤ' Δημοτικοῦ, γιατὶ ἔχω ἀμφιβολία ἂν τὰ ἕξη χρόνια τῆς Μέσης Παιδείας θὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ τὴν προπαρασκευὴ ἐκείνων, ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν Πανεπιστημιακὰ μαθήματα.

Ὅσο γιὰ τὸ β'. ἐρώτημα ἔχω νὰ πῶ, πὼς ἡ συνύπαρξη τῶν παραλλήλων τάξεων στὰ Δημοτικὰ καὶ Ἑλληνικὰ εἶναι ἐπιζήμια καὶ γιὰ τὰ δυὸ σχολεῖα. Πρῶτα - πρῶτα γίνονται μεγάλες καταστρατηγήσεις.

Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ, πὼς στὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα ἀνακαλύφθηκε τελευταῖα, ὅτι κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἐπιθεωρητῶν διδάσκονταν γραμματικὴ ἀρχαίας Ἑλληνικῆς στὴν Ε'. καὶ Στ'. Δημοτικοῦ. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν ἀκριβῶς οἱ διευθυντὲς τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων φροντίζουν νὰ ζητοῦν τὴν ἄδεια νὰ ἱδρύουν ἕνα Δημοτικὸ ἑξατάξιο καὶ μιὰ τάξη τοῦ Ἑλληνικοῦ τὴν Γ'. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴν Ε'. καὶ Στ'. τάξη δημοδιδασκάλους καὶ παραβαίνοντας τοὺς Νόμους τοὺς βάζουν νὰ διδάσκουν ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

Ἔπειτα καὶ στὰ Δημόσια σχολεῖα ὅπου ἐφαρμόζεται τὸ πρόγραμμα, μὲ τὸ νὰ ἐπιτρέπεται ἡ διδασκαλία τῆς καθαρευούσας στὴν Ε'. καὶ Στ'. τάξη νὰ τί γίνεται. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς δασκάλους ἐξακολουθοῦν νὰ νομίζουν πὼς ἡ ἀπομνημόνευση τῶν λεξιδίων εἶναι τὸ ἐκθρὸ στοιχεῖο τῆς μόρφωσης τοῦ παιδιοῦ, βρίσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ κοπανοῦν τεχνολογία τοῦ παλιοῦ καλοῦ καιροῦ, παραμελῶντας τὴ διδασκαλία τῆς Δημοτικῆς. Ἡ ἐλπίδα πὼς μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν καλύτερα τὴν κατάταξη τῶν μαθητῶν τους στὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο, τοὺς ἐξωθεῖ καὶ ὡς τὸ σημεῖο νὰ καταστρατηγοῦν τὸ Νόμο, γιὰ φανερή, ἐννοεῖται, βλάβη τῆς πλειονότητας τῶν παιδιῶν ποὺ φυσικὰ δὲν πηγαίνουν στὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ σειρὰ τῶν ζητημάτων αὐτῶν μὲ φέρνει στὴ σκέψη πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ ὁλότελα ἡ διδασκαλία τῆς καθαρευούσας στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο. Ἔτσι μονάχα θὰ μπορῇ νὰ ἀναπτυχθῇ ὁλοκληρωτικὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ α'. κύκλου τοῦ Λαϊκοῦ σχολείου κοινοῦ καὶ γιὰ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Παιδείας. Ὁ φόβος πὼς ἡ μειονότητα τῶν παιδιῶν ποὺ θὰ ἀκολουθήσῃ σχολεῖα τῆς Μέσης Παιδείας θὰ βρεθῇ σὲ μεγάλη δυσκολία μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀπροετοίμαστη στὴν καθαρεύουσα, ποὺ θὰ τοὺς εἶναι τὸ ὄργανο τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας μοῦ φαίνεται ὑπερβολικὸς καὶ δὲν ἰσοφαρίζει τὶς βλάβες ποὺ ὀφίστανται ἡ πλειονότητα τῶν παιδιῶν, ποὺ εἴτε σὲ ἐπαγγέλματα ἀμέσως θὰ ἐπιδοθοῦν, εἴτε θὰ θελήσουν νὰ ἀκολουθήσουν β'. κύκλο ἐπαγγελματικὸ Λαϊκῶν σχολείων ἀνύπαρκτων, ἐννοεῖται, ἀκόμα σὲ μᾶς.

Τὰ παιδιὰ ὕστερα ἀπὸ ἕξη χρόνων διδασκαλία εἶναι τόσο ὥριμα, ὥστε πηγαίνοντας στὰ Γυμνάσια νὰ μποροῦν νὰ ἐννοοῦν τὴν καθαρεύουσα καὶ νὰ τὴ χρησιμοποιοῦν μὲ λίγη ἄσκηση.

Ὅσο γιὰ νὰ τὴ γράφουν τέλεια εἶναι ἄρα γε ἀπόλυτη ἀνάγκη;

Ἀπαντῶντας στὸ γ'. ἐρώτημά σας ἔχω νὰ σᾶς πῶ πὼς ἂν τὸ ἐκπαιδευτικό μας σύστημα ἀλλάξῃ σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωση τῶν σχολείων, ἡ λύση τοῦ προβλήματος θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα ποὺ ὁ καθένας θὰ προκρίνῃ.

Τὶς δικές μου γνῶμες μοῦ φαίνεται πὼς ἀρκετὰ τὶς ὑποβήλωσα μὲ τὸ νὰ πῶ πὼς πιστεύω ὅτι δὲν εἶναι ὠφέλιμη ἡ συνύπαρξη παραλλήλων τάξεων. (Καὶ μιλῶντας γιὰ τὴν ὠφελιμότητα δὲ θέλω νὰ πῶ πὼς πρέπει νὰ καταργηθοῦν τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, μὰ πὼς ἐπιβάλλεται νὰ παύσουν νὰ ἀποτελοῦν τὸ διπλὸ τύπο ποὺ ἔχουν σήμερα δηλ. νὰ εἶναι αὐτοτελῆ σχολεῖα καὶ συγχρόνως προπαρασκευαστικὰ γιὰ τὸ Γυμνάσιο, γιατὶ αὐτὸς ὁ διπλὸς προορισμὸς παρεμποδίζει τὴν ἄνετη κι ἐπιστημονικὴ ἀνάπτυξη τοῦ προγράμματος τῶν σχολείων τῆς Μέσης Παιδείας.

Αὐτὰ φρονῶ πὼς πρέπει νὰ γίνουν μόνο προπαρασκευαστικὰ γιὰ τὰ Γυμνάσια καὶ Λύκεια καὶ νὰ δέχωνται σὲ φοίτηση παιδιὰ ποὺ θὰ ἔχουν τελειώσει ἀπαραίτητα τὸ ἑξάχρονο Δημοτικὸ σχολεῖο. Οἱ ἀνάγκες τοῦ τόπου ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ θὰ ὑποδείξουν καὶ τὴ μετατροπή τους σὲ σχολεῖα ἄλλου τύπου, γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ ἔτσι καὶ ἡ ἀντίδραση ποὺ πρέπει κανένας νὰ περιμένῃ ἀπὸ τοὺς κατοίκους σὲ περιπτώσεις ποὺ θὰ καταργοῦνταν).

Γιὰ τὰ ὀλίγα παιδιὰ τὰ ἐξαιρετικὰ ἀπὸ ἰδιοφυΐα, ποὺ θὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ μεταπηδήσουν ἀργότερα σὲ σχολεῖα Μέσης Παιδείας δὲ χρειάζεται κρατικὴ προπαρασκευή, μὰ μονάχα πρόνοια γιὰ νὰ διευκολύνεται ἡ τυπική τους μετάβαση σ' αὐτά.

Τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, μὲ τὴν κατάργηση τῶν παραλλήλων τάξεων θὰ εὑρίσκε θέση στὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Παιδείας. Ἔπειτα ὑπάρχει ἀρκετὸ προσωπικὸ ποὺ θὰ μποροῦσε σιγὰ—σιγὰ νὰ ἀντικαθίσταται μὲ ἀπόφοιτους Πανεπιστημίου.

Ὅσο γιὰ τὴν ἀνάλυση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος ποὺ θὰ προτιμοῦσα ἐγώ, θὰ μᾶς ἔφερνε πολὺ μα-

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΤΡΟΠΗ

Αν εἶχαν ἴχνος ντροπῆς οἱ ὑπονομευταὶ τῆς ἱερᾶς ἑνώσεως τοῦ Κλάδου θὰ κοιτάζαν πῶς νὰ κρύψουν τὸ κατόρθωμά τους τῆς Γορτυνίας καὶ ὄχι πῶς νὰ τὸ διαλαλήσουν. Γιατί ὅ,τι ἔγεινε τελευταῖα στὴ Δημητσάνα δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῆ παράβαση τοῦ νόμου περὶ σωματείων, ἁπλῆ καταπάτηση τῶν διατάξεών μὲ τὶς ὁποῖες ἡ πολιτεία ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἐλευθερία τῆς γνώμης καὶ τῆς συνειδήσεως τῶν ὠργανωμένων πολιτῶν. Ἡ παράνομη ἐπέμβαση τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Γορτυνίας στὰ συλλογικὰ ἔργα τῶν ὑφισταμένων του, ποὺ εἶδεμε τὸ σύλλογο ἀντιμέτωπο στὸν Κλάδο, ἀποτελεῖ παραβίαση καὶ τῆς πλέον στοιχειώδους ἀντιλήψεως σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἐλευθερία τοῦ Κλάδου, καὶ μόνο ἀκαταμέτρητο αἴσθημα αὐθάδους ἐγωϊσμοῦ καὶ μιᾶς ἄκρας περιφρονήσεως πρὸς τὸ δάσκαλο θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὴν ἐμπνεύσῃ. Οἱ δασκάλοι Γορτυνίας δὲν εἶχαν καμιά, ὑποθέτουμε, ἀνάγκη ἀπὸ τὴν κηδεμονία καὶ τὴ διαφώτιση (;) τοῦ προϊσταμένου τους γιὰ νὰ πάρουν τὴ σωστὴ ἀπόφαση γιὰ τὶς σχέσεις τους μὲ τὸν ὑπόλοιπο ὠργανωμένο Κλάδο. Καὶ ἡ παρουσία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἦταν ἐντελῶς περιττή. Θὰ μποροῦσαν πολὺ καλὰ οἱ συνάδελφοι Γορτυνίας νὰ μείνουν στὴν ὀργάνωση ἢ νὰ φύγουν κρίνοντας ἐλεύθερα, ἀνεπηρέαστα, σὰν ἄνθρωποι ἐλεύθεροι, μὲ τὴ δική τους ἀντίληψη καὶ συνείδηση καὶ μὲ δική τους εὐθύνη.

Ἀλλὰ ἡ παρουσία τοῦ κ. Στεφανάκου, ὁ ὁποῖος δὲν μπῆκε στὴ συνέλευση νὰ συζητήσῃ σὰν δάσκαλος, σὰν ἴσος, ἕτοιμος νὰ ἰδῇ τὴ σοφία του ἐλεγχόμενη καὶ τὶς ἀξιόλογες προτάσεις του ἀπορριπτόμενες, ἀλλὰ στάθηκε σὰν προϊσάμενος νὰ ἐπιβάλη παράνομα τὴ θέλησή του καὶ νὰ ἐκβιάσῃ ἀποφάσεις τοῦ δικοῦ του γούστου, ἐνάντια στὴ συνείδηση τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου ἀποτελεῖ ἐπιβουλὴ κατὰ τοῦ Κλάδου καὶ προσβολὴ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας τῶν παρισταμένων. Καὶ ἂν ἡ ἀντιδραστικὴ κλίκα βγῆκε νὰ διαλαλήσῃ τὸ κατόρθωμα αὐτὸ χωρὶς ντροπή, αὐτὸ δὲ μᾶς παραξενεύει. Γιὰ νὰ σεβασθῇ κανεὶς τοὺς ἄλλους πρέπει νὰ σέβεται τὸν ἑαυτό του. Καὶ αὐτὸ εἶναι ποὺ λείπει ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Κλάδου καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας.

ΣΚΑΜΠΟΚΑΘΙΚΟΝ

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Λαγκαδᾶ μᾶς ἔστειλε ἕνα γράμμα πνευματωδέστατο, μὲ τὸ ὁποῖο ζητεῖ νὰ δώσουμε τὰ στοιχεῖα τῶν ὅσων κατηγόρησε τὸ «Δ.Β.». Τὴν ἀπάντηση σὲ ὅ,τι ζητεῖ τοῦ τὴν ἔδωσε ἡ κοινωνία Λαγκαδᾶ μὲ τὴν καταγγελία της, ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο φύλλο μας. Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ δηλώνουμε στὸν κ. Μπακανάκη πῶς μιὰ καὶ δὲν ἀκολουθοῦμε τὴν τακτικὴ τῶν ὁμοφρόνων του, τὴ συκοφαντικὴ καὶ ὑβριστική, ἀλλὰ ἀγωνιζόμαστε τίμιο καὶ ἀπρόσωπο ἀγῶνα γιὰ τὰ ἠθικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τοῦ Κλάδου καὶ τῆς ὀργανώσεως ποὺ μᾶς ἐμπιστεύτηκαν, θὰ δημοσιεύσουμε εὐχαρίστως κάθε του ἀπάντηση πού, χωρὶς περιττὴ φιλολογία,—ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔρχεται—θὰ ἀναιρῇ τὶς συγκεκριμένες κατηγορίες, οἱ ὁποῖες εἶναι οἱ δυὸ αὐτές: Πρῶτο πὼς μὲ τὴν ἐπιθεωρητική του ἰδιότητα ἀπείλησε τοὺς δασκάλους Λαγκαδᾶ ποὺ κατεψήφισαν ἢ ἀρνήθηκαν νὰ ἐγκρίνουν προδοτικὸ χωρισμὸ τοῦ συλλόγου Λαγκαδᾶ ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδία μὲ τὸ σκιάχτρο τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἔτσι πέτυχε μὲ δεύτερη ψηφοφορία «παμψηφεὶ ἀπόσχιση» καὶ δεύτερο πὼς δὲν ἔλαβε κανένα μέτρο κατὰ τῶν ἀντιομοσπονδιακῶν σωτήρων τοῦ ἔθνους, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θρησκείας γιὰ τὴν ἀνήθικη διαγωγή τους μέσα στὸ σχολειό, παρὰ ἔκλεισε ταῦτιά του καὶ τὰ μάτια του στὰ αἴσχη ποὺ ἐγνώριζε καιὸτος μαζὶ μὲ ὁλόκληρη τὴν κοινωνία Λαγκαδᾶ.

Πρέπει νὰ ξαίρῃ ὁ κ. Μπακανάκης καὶ κάθε ἄλλος ὅτι τὸ «Δ. Β.» δὲν εἶναι ἐφημερίδα ποὺ χαίρεται νὰ δημοσιεύῃ καὶ ἐπιδιώκει νὰ ἀναγνωσματοποιῇ σκάνδαλα. Ὁ πόθος τοῦ «Δ. Β.» εἶνε νὰ φέρνῃ στὴ δημοσιότητα τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ Δασκαλικοῦ Κλάδου, τοῦ «ἀγνώστου δασκάλου», ποὺ προσφέρει τὴ ζωή του καὶ τὴν ψυχή του στὸ βωμὸ τῆς πνευματικῆς ἀνυψώσεως τοῦ λαοῦ μας πληρωνόμενος μὲ ἀγνωμοσύνη καὶ περιφρόνηση. Καὶ ἂν ἀναγκάζεται καμιὰ φορὰ ἡ ἐφημερίδα αὐτὴ νὰ βάλῃ τὸ νυστέρι στὸ ἀπίο, τὸ κάνει μὲ βαθειά της λύπη καὶ σὰν καθῆκον σκληρὸ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰποφύγῃ, καθῆκον ἀπέναντι τοῦ Κλάδου ποὺ θέλει νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του, ποὺ θέλει νὰ ὑψωθῇ στὴν ὑπόληψη τῆς κοινωνίας, καὶ ποὺ στὴ θέλησή του αὐτὴ βρίσκει ἀντιμέτωπους τοὺς ἀνάξιους ποὺ μὲ τὴ διαγωγή τους ἐξευτελίζουν τὸ ἔργο του, καὶ τοὺς ὑπονομευτὲς ποὺ μὲ τὸ λοστὸ στὸ χέρι ἀτσαλωμένο στὴν ψευτιὰ καὶ στὴ συκοφαντία, γυρεύουν νὰ γκρεμίσουν τὸ ὀργανωτικό του οἰκοδόμημα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΑ

Τὸ «Δ. Β.» ἀκολουθώντας τὴν τακτικὴ ποὺ καθιέρωσε νὰ συγκεντρώνῃ ὅλες τὶς πληροφορίες ποὺ ἀφοροῦν τὴν ἐκπαίδευση, δημοσίευσε στὸ ἱερασμένο φύλλο τὴν ἐκπαιδευτικὴ στατιστικὴ τῆς σχολικῆς χρονιᾶς 1926—27. Ἀξίζει νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὰ νούμερά της. Πρῶτα-πρῶτα ἔχουμε σ' ὅλο τὸ Κράτος μαθητὲς καὶ μαθήτριες στὰ δημοτ. σχολεῖα 612 χιλ. περίπου. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν παιδιῶν ποὺ βρίσκονται στὴ σχολικὴ ἡλικία ξεπερνοῦν τὸ 1.200.000. Ὥστε φοίτηση 50 ο/ο. Θὰ ρωτοῦσε κανεὶς τὸ Κράτος μὲ ποιὸ τρόπο σκέπτεται (;!) νὰ φέρῃ στὸ σχολειὸ τὰ ἄλλο μισὰ παιδιὰ ποὺ δὲν φοιτοῦν; Μὲ τὸ νόμο «περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως» δηλαδὴ προστιμώντας ἢ φυλακίζοντας τοὺς μισοὺς Ἕλληνας γονεῖς; Σὰν δικατόρθωτο μᾶς φαίνεται. Ἔπειτα θὰ ρωτούσαμε: Γιὰ τὰ 60.000 παιδιὰ χρησιμοποιοῦνται σήμερα λιγώτεροι ἀπὸ 12.000 δασκάλοι. Γιὰ τὰ 1.200 χιλ. παιδιὰ θὰ χρειαστοῦν διπλάσιοι καὶ δασκάλοι καὶ διδακτήρια. Τί κάνει τὸ Κράτος γιὰ νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἀναγκαῖο προσωπικὸ γιὰ μιὰ πραγματικὴ καθολικὴ φοίτηση; Ὡς ἐκ περισσοῦ - ἀφοῦ δὲ θὰ λάβουμε ἀπάντηση—καὶ ἕνα τρίτο ἐρώτημα: Τί φρονοῦν σχετικῶς ἐκεῖνες οἱ ἐφημερίδες πού, ὅταν μᾶς ἔστουνε ἡ ἀνακοίνωση τοῦ Ἀβενὸλ στὴ Γενεύη γιὰ τὴν ἀγραμματωσύνη μας, ἔσπευσαν νὰ διαλαλήσουν ὅτι θὰ λάβουμε σοβαρὰ μέτρα γιὰ τὴν παιδεία μας μόλις τελειώσουν οἱ ρυζητήσεις τῆς Γενεύης;

ΑΚΑΤΑΝΟΗΤΟ

Τὸ νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐνδιαφερόμενοι νὰ ὑποδουλώσουν ἢ νὰ διαλύσουν τὴν Ὀργάνωσή μας τὸ καταλαβαίνουμε. Τὸ νὰ πληρώνουν γιαὐτὸ καὶ ἐκμισθώνουν ὀργανίτα γιὰ τοὺς σκοπούς τους καὶ αὐτὸ τὸ καταλαβαίνουμε. Τὸ νὰ βρίσκωνται ὅμως δασκάλοι νὰ γίνωνται τυφλὰ ὄργανα τῶν ἐξαχρειωμένων ἐχθρῶν τοῦ σχολείου καὶ τοῦ δασκάλου, αὐτὸ δὲν τὸ καταλαβαίνουμε. Δὲν μποροῦμε νὰ φανταστοῦμε τόση πόρωση.

Η ΔΙΑΛΥΣΗ

Ἐκεῖ τίλους ναί! Ἡ Ὁμοσπονδία πρέπει νὰ διαλυθῇ! Γιατί καὶ τί χρειάζεται σᾶς παρακαλῶ; Τοὺς σκοποὺς της τοὺς ἐξεπλήρωσεν. «Ὁ δημοδιδάσκαλος εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, εἰσῆλθεν καὶ εἰς τὴν ναυπαλλιακὴν» οἱ κοτζένειαν, Ἵδρυσε διδασκαλεῖα, ἤγειρε διδακτήρια καὶ οὔτω καθεξῆς. Τί τοῦ ὑπολείπεται; Νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὰ κατὰ τόπους ἐκπαιτικὰ καὶ οὐδὲν πλέον». Πολὺ σωστά. Τὰ ἄλλα, βλέπετε,—ἡ σωτὴ (α τῆς πατρίδος, τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογενείας, καὶ τῆς ἐκκλησίας—θὰ γίνουν μετὰ τὴ διάλυση τῆς Ὁμοσπονδίας. Δαμπρά!

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Ὁ κ. Καραγιάννης βρίσκει πὼς μὲ 100 χιλιάδες τὸ χρόνο καὶ ὄχι μὲ 170 μπορεῖ νὰ βγαίνῃ τὸ «Δ.Β.». Ἂν τὴν ἐπικαλύψῃ αὐτὴ δὲν γίνεται μὲ πρόθεση συκοφαντίας καὶ διαβολῆς, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀναλάβῃ στὸ μαγαζὶ του τὴν ἔκδοση τοῦ «Δ. Βήματος». Ἐμεῖς τοῦ τὴν προτείνουμε.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Μὲ διάταγμα τῆς 29)31 Ἰουλίου κηρύχτηκαν 6 κατηγορία εἰ ἑξῆς: Στυλιανός Δουφεξῆς, Βασίλ. Ἀγγελόπουλος, Ἀνδρ. Ἀνδρίτσος, Μαρία Ρεμεδούδου, Βασιλικὴ Κορνίδα, Χρυσ. Καραταΐλη, Παν. Γεωφάνος, Τρ. Σ.ρός, Ἀθαν. Παπαδημητρακόπουλος, Δημ. Νικολαΐδης, Παναγ. Κωνσταντινάκ., Δημ. Δεληπέτρος, Νικ. Μπόρας, Ἰωαν. Κάρμης, Σοφία Πολυκράτη, Εἰρήνη Δρακάτση, Εὐφρ. Δημητρακοπούλου, Κων. Καραθήμας, Ἐμμ. Παπαμιχαήλ, Σκευ. Σταμ.άκος, Τιμ. Σταυρόπουλος, Βασ. Ἰωαννακόπουλος, Σεχ. Ναυπλιώτη, Γεωργ. Κυρκουτσάς, Εἰρήνη Βουτσινᾶ, Γεώργ. Παπαθεοδώρου, Γ.ώρ. Γκόλφη, Γεώργ. Ἀντζέρμος, Μαρίνα Δασκαλίδου, Γεώργ. Λέκος.

ΕΠΑΙΝΟΙ

Ἐπαινοῦμεν τοὺς κ. κ. Δημοδιδασκάλους Δαδιοῦ, Δημήτριον Ἀγγελίνην (διευθυντήν), Παν. Παπαπαναγιώτου (ἱερέα), Ἰωαν. Παπανδρέου καὶ Γ. Κυτρίδη, διότι ἀντὶς ἐκαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἐστήριξαν λαμπρὸν Σχολικὸν Νηπιον.

ὁ Ἐπιθεωρητὴς Φιλ.δες
Τρύφων Χ. Ποπιδανασίου

ΠΕΝΝΙΕΣ

— Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Παιδείας συνεδριάζει ταχτικά
— χωρὶς τὸν κ. Στάη
— ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ ἡσυχία
— ποὺ βασιλεύει στοὺς διαδρόμους τῆς Βουλῆς.
— Στοὺς κύκλους τῆς Μέσης
— συζήτηση τὶς μέρες αὐτές
— γιὰ τὶς μεταβολὲς ποὺ ἐνεργοῦνται
— καὶ τὸ πρόβλημα ποὺ προβάλλεται γιὰ λύση εἶναι:
— θὰ ὑπογραφοῦν ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ οἱ μεταβολές
— ἢ θὰ σημειωθοῦν οἱ γνωστές.... ἀνοβυλὲς γιὰ νὰ τὶς ἐξετάσῃ μὲ τὸ δικό του φακό
— καὶ μετά... νὰ τὶς... βολέψῃ;
— Τρέμε...! Ὁμοσπονδία
— στὸν ὁρίζοντα τῶν...συναθλητῶν τοῦ Σαραντοχιλιάδου
— φάνηκε ὁ ἐκ Σμοκόβου «φτυριόζος ἐκπαιδευτικὸς πολιτευτὴς» καὶ
— γνωστὸς στοὺς κύκλους τῆς μετεκπαιδεύσεως
— ἀπὸ τὴν ἀσημένια λαβὴ τοῦ μπαστουνιοῦ
— τὴν ἀνεμομυλοφιλία του
— τὴν «καθὼς πρέπει» ἀνατροφή
— τὴν κλίση του στὰ διάφορα «πούφ»
— καὶ ἀπό... τίποτε ἄλλο
— ἡ διεύθυνσή του... «Μεταξᾶ 18»
— μένει ἀκόμα γραμμένη στὸ... «Ἔμπρός»
— γιὰ χρησιμοποίηση στή... δευτέρα παρουσία ἢ καὶ ἄλλοθ.
— Στὴν περιοχὴ τῆς ὁδοῦ Δεληγεώργη
— θεάθηκε τριγυρίζοντας ἐρωτικὰ
— τροβαδοῦρος καὶ νοσταλγός
— παλιῶν ἐνδόξων ἡμερῶν
— ποὺ κυριαρχοῦσε ἡ μόδα τοῦ στριμμένου μουστακιοῦ
— κάποιος ἄγνωστος κύριος
— ὁποιος τὸν βυῇ
— ἂς τὸν κρατήσῃ ὥσπου νὰ περάσῃ ἡ... ζέστη
— καὶ θὰ πάρῃ γιὰ ἀμοιβή... 40 χιλιάδες.

Ο «ΦΑΚΟΣ»

ΤΟ "ΔΙΔ. ΒΗΜΑ,, 12 ΣΕΛΙΔΟ

Ἀπὸ τὸν ἐρχόμενο Ὀκτώβρη τὸ «Δ. ΒΗΜΑ» θὰ βγαίνῃ 12σέλιδο σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς Θ'. Γεν. Συνελεύσεως καὶ μὲ διαλεχτὴ ἐπιστημονικὴ καὶ πρακτικὴ παιδαγωγικὴ ὕλη.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ εἰδοποιοῦμε τοὺς συνδρομητὰς ποὺ δὲν ἀνανέωσαν τὴ συνδρομή τους ἢ δὲν εἰδοποίησαν ὅτι θὰ ἀνανεώσουν πὼς δὲ θὰ λίβουν φύλλο μετὰ τὴν 1η Σεπτεμβρίου, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν εἰδοποιήσουν τὴ διεκπεραίωσή μας.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

Ἄγρα καὶ ζωὴ μηνιαῖον γεωργικὸν αἰ κτηνοτροφικὸν Περιοδικὸν (Διεύθυνσις Εὐ. Β. Πολιτάκη) Ἀθῆναι Κλαμάκος 15. συνδρομὴ 125. Περὶ γάμου τέκνων Ἰουλίου. Δημίου γήσεις Διεύθυνσις Χλώρακος καὶ ἐμπειρικὰ καὶ ἐμπαλοι. Αἱ ἐκθέσεις τῶν ὁρτίων. Ἡ Στάλιξ τῶν χοίρων. Ἀκμὴ δ. Βδρπαπκὰ κεφάλαια Τὸ διατετραμμένο ἄλογο (διήγημα). Τί κάνει μιὰ δασκάλα στὸ χωριό...

ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Στην Κέρκυρα

Πρωτοβουλία τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Κερκύρας κ. Βασιλείου Πταπαγεωργίου, ἑκατόν ἑνὸς ἡκοντοτραΐς Δημοδιδασκάλοι τῆς Παιφρείας Κερκύρας συνεκρότησαν γενικὸν διδασκαλικὸν συνέδριον, ὅπερ ἐπὶ πέντε ἡμέρας συνεζήτησε σπουδαιότατα θέματα ἀφορῶντα τὴν προσαρμογὴν τοῦ σημερινοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου εἰς τὰς συγχρόνους Κοινωνικὰς καὶ Ἐθνικὰς ἀνάγκας.

Τὰς ἐργασίας τοῦ ἐν λόγῳ Συνεδρίου παρηκολούθησαν καὶ οἱ, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν, ὁ Νομάρχης Κερκύρας κ. Μαϊκός, ὁ Διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας κ. Χριστόπουλος, ὁ Φροὺραρχος κ. Παπαστεργίου μετ' ἄλλων Ἀξιωματικῶν τῆς ἐνταῦθα Φρουρᾶς, ὁ πρόεδρος τῆς Λέσχης τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων Κερκύρας κ. Ν. Βελιανίτης, οἱ κ.κ. Γυμνασιάρχαι τῶν ἐνταῦθα Γυμνασίων καὶ πολλοὶ τῶν κ. κ. καθηγητῶν, ἡ διευθύντρια τοῦ Ἀρσακείου κ. Σταμπούλη καὶ πλῆθος πολιτῶν.

Τὰ θέματα μὲ τὰ ὁποῖα ἠσχολήθη τὸ ἀνωτέρω Συνέδριον ἦσαν τὰ ἑξῆς.:

1) Τὰ σχολεῖα ἐργασίας.

2) Ἐρευνητικὴ καὶ ἀναλυτικὴ τοῦ παιδαγωγικοῦ καὶ φιλοσοφικοῦ ἔργου τοῦ Ἀμερικανοῦ Δεβῦ Τὸ Σχολεῖο καὶ τὸ Παιδίον.

3) Ἡ Ἱστορία τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου καὶ τρόπος διδασκαλίας αὐτοῦ.

4) Πῶς δύναται τὸ Σχολεῖον νὰ καλλιεργήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸ ἀγάπην τῆς Κοινωνίας καὶ

5) Ἡ γλῶσσα τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.

Ἐκτὸς τούτων ἀνεπτύχθησαν καὶ ἄλλα δύο θέματα συναφῆ πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἦτοι 1) Περὶ σχολικῆς Ὑγιεινῆς ὑπὸ τοῦ Σχολιάτρου κ. Γ. Μαντᾶ καὶ 2) περὶ σχολικῶν κήπων ὑπὸ τοῦ Νομογεωπόνου Κερκύρας κ.Ν.Δάκνου.

Ἐκ τῆς γενομένης ἀναπτύξεως τῶν ἀνωτέρω θεμάτων τὸ Συνέδριον ὁμοφώνως ἀπεφάνθη, ὅτι: ὑποβληθεῖσα διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ αἱ ἑξῆς αἰτιολ.

1) Νὰ συσταθῇ διὰ Νόμου περιοδεύοντα τεχνικὰ Διδασκαλεῖα, τὰ ὁποῖα καθ' ὅσον ἐξαρτηθῆναι νὰ λειτουργήσωσι εἰς τὰς διαφόρους ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας πρὸς διδασκαλίαν τῶν τεχνικῶν μαθημάτων εἰς τοὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντας παλαιοὺς Δημοδιδασκάλους, οἵτινες, ὡς γνωστόν, ἀμορφώθησαν ἀπαρχῆς εἰς τὰ τεχνικὰ μαθήματα κατὰ τὴν φοίτησίν των εἰς τὰ Διδασκαλεῖα.

Τὸ τοιοῦτον σπουδαῖως θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν, καθ' ὅσον ἀναγνωρίσθη κατὰ τρόπον ἀναμφισβητητον ὅτι τὰ σημερινὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν του ἄνευ τῆς συστηματικῆς καὶ εὐδοκίμου διδασκαλίας τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

2) Νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐν ἰσχύι Ν. Διάταγμα περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τῶν παίδων ἀμφοτέρων τῶν φύλων εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα καὶ συγκεκριμένως αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὑποβολὴν τῶν μηνύσεων.

Διὰ τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος ὑποχρεοῦται ὡς γνωστὸν ὁ διευθυντὴς ἑκάστου Σχολείου νὰ ὑποβάλῃ τὰς μηνύσεις κατὰ τῶν γονέων πρὸς τὸν ἀρμόδιον Εἰρηνοδίκην. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προέκυψεν ὅτι σπουδαίως δυσχεραίνεται τὸ ἔργον τῶν διδασκάλων ἕνεκα τῶν ἀναποφεύκτων προστρίβων, εἰς ἃς οὗτοι ἄγονται πρὸς τοὺς μηνυομένους γονεῖς τῶν μαθητῶν των.

Διὰ τοῦτο τὸ Συνέδριον ἐμόρφωσε τὴν γνώμην ὅτι αἱ ἐν λόγῳ μηνύσεις δέον νὰ μὴ ὑποβάλλωνται ἀφεξῆς, ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν σχολείων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρητῶν ἐπὶ τῇ βάσει σχετικῆς ἀναφορᾶς τῶν διευθυντῶν τῶν σχολείων καὶ ὑπευθύνου καταστάσεως ἐμφαινούσης τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπόντων.

3) Νὰ καταστῇ αὐτοτελές, ἀνεξάρτητον καὶ ἐξεταστὲς (ἂν ὄχι ἐπιτετ.· ἡ ὁπτασία ὡς συμβαίνει καὶ ἀλλαχοῦ) τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον καὶ νὰ διδάσκεται ἐπίσης τῆς ξένες αὐτοῦ ἡ δημοτικὴ γλῶσσα. Διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου τὸ δημοτικὸν σχολεῖον θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ πλήρως ἀπαρχῆς τὴν Κτιστικὴν καὶ Ἐθνικὴν αὐτοῦ ἀποστολὴν καὶ δὲν θὰ θεωρῆται, ὡ. συμβαίνει σήμερον, ὡς προπαρασκευαστικὸν σχολεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ τοιούτου.

Στὴν Περιφέρεια Παραμυθιᾶς

Στὴν περιφέρειαν Παραμυθιᾶς τὸν παρασμένο χρόνο ἄγειναν συνέδρια Παιδαγωγικὰ στὴν Παραμυθιά, Πέργα, Ἠγουμενίτσα, Καναλάκι, Μαζί, Δυθίκισα καὶ συζητήθησαν τὰ ἑξῆς θέματα:

1) «Πῶς καὶ πότε γίνεται χρῆσις ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἑκάστου μαθήματος τῶν διαφόρων μέσων ἀποκτήσεως καὶ τίνα τὰ μέσα αὐτὰ τῆς ἀποκτήσεως;» Μὲ ὁμιλητὰς τοὺς: Στ. Κούρτην, Εὐάγγελια Βελισσαρίου, Βασ. Μαρτζοβίκον, Διον. Δρακοδόην, Εὐάγ. Ἀγγελίδην καὶ Κωνστ. Μαυρογόνατον.

2) «Περὶ τοῦ παραδείγματος ὡς μέσου ἀγωγῆς». Μὲ ὁμιλητὰς τοὺς Μ. Βουρδάν, Π. Ζυμπόν, Β. Μαρτζόβικον, Διον. Δρακοδόην, Π. Μπελλάδην, Γ. Παπαβασιλείου καὶ Μ. Παπαδοπούλου.

3) «Σκοπὸς καὶ τρόπος τῆς διδασκαλίας τῆ, ἀναγνώσεως εἰς πάσας τὰς τάξεις τοῦ δημ. σχολείου. Ὑποδειγματικὴ διδασκαλία πρώτης ἀναγνώσεως». Ἐργάστηκαν σχετικὰ οἱ Εὐγενία Ζάλλη, Ἀνθὴ Γιαννάτου, Σοφία Θασύλλα, Εὐστ. Τζουβάρας, Γ. Παπαβασιλείου καὶ Κωνστ. Μαυρογόνατος.

4) «Σκοπὸς καὶ τρόπος τῆς διδασκαλίας τῶν ἀνθέων». Ὑποδειγματικὴ διδασκαλία ἐν τῇ Δ', τάξει μὲ θέμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ διδάξοντος. Ἐργάστηκαν σχετικὰ οἱ Μαρία Δοξαρᾶ, Εὐαγγελία Βελισσαρίου, Β. Μαρτζόβικος, Δ. Δρακούσης, Γ. Παπαβασιλείου καὶ Κωνστ. Μαυρογόνατος.

5) «Πῶς διδάσκεται ἡ γλῶσσα εἰς τὰ ξενόφωνα νήπια». Ἐργάστηκαν σχετικὰ οἱ Δίκαιος. Παπαναστασίου, Κλεοπάτρα Βάτση, Ἀθηνᾶ Τσιχγῆ, Ὄλγα Πλάσσα, Εὐάγγελος Ἀγγελίδης καὶ Δημ. Ζαβδ. δ.νός.

6) «Πῶς συμπεριφέρεσθε πρὸς τοὺς χωρικοὺς ὥστε νὰ κερδίσητε τὴν ἀγάπην των καὶ συντελέσητε εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν; Αἱ διδασκάλισσαι πῶς εἰργάσθη σθησαν καὶ ἐργάζονται διὰ νὰ κερδίσωσι τὴν ἀγάπην τῶν νεανίδων τοῦ χωριοῦ των (καὶ τῶν γυναικῶν ἐν γένει) καὶ συντελέσαν (καὶ συντελοῦσιν) εἰς τὴν μόρφωσιν αὐτῶν; Τίνων δὲ γνώσεων ἔχουσιν ἀνάγκην ἀκόμη αἱ διδασκάλισσαι καὶ πῶς νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτάς;» Μὲ ὁμιλητὰς Στ. Κούρτην, Πολυξένη Τόλια, Ἀνθὴν Γιαννάτου, Χρησταινα Κούρου, Δωροθέαν Πηγῆ, Γ. Παπαβασιλείου, Θ Χρησταίδην, Β. Νικολόπουλον καὶ Σπύρος Μουσαλίμην.

7) «Ὑπάρχουσι χωρικοὶ ἐν τῷ ἐν ᾧ ἐργάζεσθαι χωρίῳ ἀντιπαθοῦντες τὸ σχολεῖον. "Αν ναί, τίνες οὗτοι εἶς πρὸς τὸ σχολεῖον. "Αν ναί, τίνες εἶσι οἱ πρὸς

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΥΠΟ

ΤΟ Γ΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

V.— ΞΕΤΥΛΙΓΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Έγειναι στην Ἀϊδελβέργη 2-15 Αὐγ. 1925

Αὐτὸ τὸ σπουδαῖο θέμα, ποὺ τὸ διάλεξε τὸ Συνέδριο γιὰ ὁδηγήτρα γραμμὴ κατὰ τὴ συνέλευση τῆς Ἀϊδελβέργης, ἐξετάστηκε ἀπὸ πολλὲς πλευρὲς σὲ σειρὰ διαλέξεων, ἐκθέσεων καὶ συζητήσεων. Μὰ μὲ ξεχωριστὴ ζωντάνια τὸ πραγματεύτηκε ὁ A. Merz στὴ διάλεξή του: «Ἡ διατήρηση τῆς δημιουργικῆς δύναμης μὲ τὴν τέχνη τῆς ἀγωγῆς». Τὶς ἀπόψεις του τὶς ὑποστήριξε καὶ μὲ προβολὲς φωτεινῶν εἰκόνων. Ὁ Merz εἶναι ἀρχιτέκτονας καὶ μηχανικός. Ἱδρυτὴς καὶ διευθυντὴς ἐργοστασίου στὴ Στουτγκάρδη, καθὼς καὶ σχολείου ἐργασίας προσαρτημένου σ' αὐτό. Δὲν περιγράφεται πειστικὰ οὔτε μὲ λόγια οὔτε μὲ πένα ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐργασία ποὺ γίνεται κεῖ μέσα. Ὁ ἴδιος καλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους, νὰ ἐπισκεφτοῦν τὸ σκολειό του καὶ νὰ παραμείνουν τὸ λιγότερο μιὰ βδομάδα γιὰ νὰ γνωρίσουν τὴ δημιουργία, ποὺ γίνεται κεῖ μέσα.

Δὲν περιγράφεται μὲ λόγια, λέει ὁ Merz, ἡ δυσκολία ποὺ ἀπαντήσαμε στὴν προσπάθειά μας ν' ἀπασχολήσωμε σκόπιμα τοὺς ἀναπήρους πολέμου. Ἀπ' αὐτοῦ ἀποδείχνεται ἡ μεγάλη ἔλλειψη δημιουργικῆς ἱκανότητας. Ἡ ἐποχή μας δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀντιγραφεῖς, ἀλλὰ ἀπὸ ἄτομα δημιουργικά, δὲ χρειάζεται ἀνθρωποοργανέττα, ἀλλὰ ἄνθρωπους ὀργανικούς, ὄχι τύπους «μεμορφωμένους ὑπὸ σοφῶν καθηγητῶν» ἀλλὰ φύσεις αὐτοτύπους. Ὄχι ν' ἀπασχολοῦνται τὰ παιδιά. Νὰ δημιουργοῦν! Εὔκολα παρανοοῦμε τὸ Fröbel καὶ τὴ Montessori. Κι οἱ δυὸ γυρεύουν νὰ δημιουργοῦν τὰ παιδιά· κανένας τους δὲ θέλει νὰ ἀπασχολοῦνται ἁπλῶς ἀπὸ τὴ νηπιαγωγό. Τὴν κασετίνα δὲν τὴν παίρνουν μαζύ τους γιὰ νὰ ἀπομιμοῦνται πρότυπα. Χρωστοῦν νὰ κατεβάσουν δικές του ἰδέες. Μπορεῖ νὰ φτιάνουν μὲ πλαστελίνη ἢ πηλὸ σφυρί, ψαλίδι, σφυρίχτρα, ἁλυσίδα, γάτα, ποντίκι, μὰ ἡ δεξιότητα αὐτὴ δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴ δημιουργικὴ δύναμη. Στὴ θέση τῶν σημερινῶν σχολείων ἐργασίας πρέπει νὰ μποῦν τὰ **σχολεῖα δημιουργίας**. Πρέπει νὰ πλέχνουν οἱ μαθητές μας καλαθάκια μὰ ν' ἀφήνεται στὴν ἐσωτερική τους ὥθηση, ἡ ἐκλογὴ γιὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα, τὸ κέντισμα. Πρέπει νὰ κάνουν χειροτεχνήματα μὲ μέταλλο μὰ ὄχι ἀπάνω σὲ δομένο σχέδιο, ὁ τύπος πρέπει νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό τους. Τὸ σύγχρονο σχολεῖο ἐργασίας δὲν ξετυλίγει τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις ποὺ λαγοκοιμοῦνται μέσα στὸ παιδί. Μᾶλλον, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ, εἶναι μιὰ νέα μορφὴ νὰ ἐξωτερικεύωμε μὲ τὸ ἐργαζόμενο χέρι διανοητικὲς ἔννοιες ποὺ ἐκφράζαμε πρὶν μόνο γλωσσικά. (Μοῦ φαίνεται, κι' ἂς μὴν τὸ λέη ἔτσι ὁ Merz, πὼς ἡ διδασκαλία τῶν ἐκθέσεων παραλληλίζεται μὲ τὴ διδασκαλία τῆς ἱχνογραφίας. Ὁ μαθητὴς κάνει ἐλεύθερες ἐκθέσεις, ἐκφράζει τὴν πεῖρά του, τὶς παρατηρήσεις του, τὰ συναισθήματά του, ἐργάζεται δημιουργικά. Μὰ ὕστερα ἀπὸ καιρό, ἴσως στὸ τέλος τῆς Ε΄ ἢ στὴν ἀρχὴ τῆς Ϛ΄ τάξης ποὺ εἶναι στὴν Ἑλλάδα οἱ τάξεις αὐτές!] ἴσως νωρίτερα ἴσως ἀργότερα (μπορεῖ καὶ ποτὲ) δὲ μένει πιὰ εὐχαριστημένος μὲ τὶς ἐκθέσεις, ποὺ ἀναφέρονται στὴ ζήση του, γιατὶ δὲν τὰ καταφέρνει νὰ ἐκφραστῆ ἔτσι ποὺ θέλει. Ἡ τεχνικὴ τῆς ἐκφρασης ἀρνιέται. Ὁ μαθητὴς αἰσθάνεται τὸ διχασμὸ ἀνάμεσα στὴ βούληση καὶ στὴ δύναμη. Στὴν καμπὴ αὐτὴ τῆς ἀνάπτυξής του, δέχεται μ' εὐγνωμοσύνη, ἂν τοῦ δείξη ὁ δάσκαλος πῶς μπορεῖ νὰ γράφει κανεὶς αὐτὸ ποὺ θέλει, ποιὰ μέσα ὑπάρχουν γιὰ νὰ ἐκθέτη ἐποπτικά, ζωντανά, ἔντονα, γιὰ νὰ ἐκφράζη ψυχικὲς διαθέσεις. Τότε εἶναι ἡ κατάλληλη στιγμὴ γιὰ συνθετικὲς ἀσκήσεις, τότε καταλαβαίνει καὶ τὴν ἀξία τῶν γραμματικῶν ἀσκήσεων. Ἴδια στὴν ἱχνογραφία, στὴ χειροτεχνία. Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς ἀποτυχίες ποὺ δοκίμασε δουλεύοντας μόνος του τὸ ἀντικείμενο ποὺ ἀνεπηρέαστα διάλεξε, εἶναι πρόθυμος νὰ κάμη ἀσκήσεις ποὺ θὰ τὸν συνηθίσουν νὰ χειρίζεται τὸ πριόνι.

Μὲ τὸ δρόμο ποὺ πῆρε ἡ ἀγωγὴ δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνεται παράξενο, πὼς λείπει σήμερα ἀπὸ τὴ χειροτεχνία γενικὰ κάθε πραγματικὰ δημιουργικὴ ὥθηση. Δὲν ἔχομε σὲ κανένα σχεδὸν κύκλο ἀπὸ κεῖνους τοὺς ἀριστοτέχνες χειροτέχνες ποῦναι σὲ θέση νὰ ἐργάζωνται μὲ πρωτοβουλία. Σήμερα κάθε χειροτέχνης παλέβει νὰ μιμηθῆ σχολαστικὰ τὶς λεπτομέρειες τοῦ σχεδίου. Ὁ ἀρχιτέκτονας ξέρει πῶς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὰ σχεδιάση ὅλα γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐμπιστευτῆ τίποτε στὸ χειροτέχνη. Δὲν εἶναι σήμερα ἀρκετὸ νὰ δώση τὸ συνολικὸ ρυθμὸ στὶς ἐποχὲς μεγάλης οἰκοδομικῆς ἀνθησης, καὶ ν' ἀφήση στὴν πρωτοβουλία τοῦ κάθε συνεργάτη νὰ δώση στὸ ἔργο του ἀδέσμευτος τὴν ἀτομική του σφραγίδα, τηρώντας τὴν ἁρμονία πρὸς τὸ σύνολο.

Ὅλη ἡ ἐκπαίδευση ἀπὸ τὸ νηπιαγωγεῖο ὡς τὸ Πανεπιστήμιο πρέπει νὰ πάρη ἄλλο δρόμο παρὰ κεῖνον ποὺ τραβοῦσε ὡς τώρα. Τὴν ἀπαίτηση αὐτὴ πρέπει νὰ τὴν ἀναγνωρίσουν κυρίως οἱ γονεῖοι. Εἶναι σπουδαῖο ποὺ ξυπνοῦν καὶ δυναμώνουν μέσα στὸ παιδὶ οἱ δημιουργικὲς δυνάμεις, γιὰ νὰ δημιουργήσουν τὸ θεμέλιο γιὰ μιὰ κατοπινὴ δημιουργική, ἐλεύθερη ἐργασία. Λέγοντας «δημιουργική», στὴν πλατύτατη σημασία τοῦ ὅρου ἐννοοῦμε τὴν ἱκανότητα νὰ κάνη κανεὶς τὸ πρέπον, στὸν κατάλληλο χρόνο καὶ τόπο— ἕνα ἀποτέλεσμα δέβαια πρώτης τάξης. Τὸ σχολεῖο ἐργασίας ποῦναι προσαρτημένο στὸ ἐργοστάσιο τῆς Στουτγκάρδης ἐργάζεται ἀπὸ τὸ 1920. Περιλαμβάνει νηπιαγωγεῖο καὶ δημοτικὸ σχολεῖο ἀναγνωρισμένο ἀπὸ τὸ Κράτος. Οἱ κατώτερες αὐτὲς βαθμίδες θὰ ἐξελιχθοῦν πιὸ πάνω. Ὡς ἐπισφράγισμα βρίσκεται στὰ σκαριὰ μιὰ ἐλεύθερη ἀκαδημία ποὺ ὀργανώνεται ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικά. Τέτια πορεία στὴν ἀγωγὴ ἔχει ἀναγκαστικὸ ἐπακολούθημα τὴν ἱκανότητα νὰ ἐξετάζωμε τὸν κόσμο τῶν φαινομένων ἀπὸ ἐσωτερικά μας παρορμήματα κατὰ τὸ Γκαιτικὸ [«συναίσθημα εἶναι τὸ πᾶν»] κι αὐτὴ ἡ ἱκανότητα θὰ ἀντικαταστήση τὴ σημερινὴ διανοητική-συνειρμικὴ μέθοδο ποὺ ἐφαρμόζομε στὴν παρατήρηση.

Πῶς ἐπιδιώκει ὁ Merz νὰ ξετυλίξη τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις («ν' ἀνοίξη τὰ κοιμισμένα μάτια» ὅπως θὰ μεταφράζονταν στὴ γλῶσσα τῶν νηπιαγωγείων);

Δίνει στοὺς μαθητὲς ἕνα γενικὸ θέμα: Φτιάστε μου κάτι ποὺ νὰ ψηλώνη!

Τὰ παιδιὰ ἔχουν τὴν ἄδεια νὰ χρησιμοποιήσουν γιὰ τὸ σκοπό τους ὅτι ὑλικὸ μποροῦνε: Πλαστελίνη, πηλό, καὶ σωριάζουν χάρακες, κοντυλοφόρους, κασετίνες, κουβαλοῦν ἀπὸ παρακείμενο δωμάτιο δοκαράκια, σανιδοῦλες, σύρματα, σίδερα, τενεκέδες, τρακκιδιάζουν, πυργώνουν, δημιουργοῦν.

Τοὺς δείχνει πρῶτα ἕνα φυτὸ (στάχυ, χουρμαδιά). Ἀμέσως τὸ θέμα: ἱχνογραφῆστε, βρῆτε ἕνα δμοιο, ἕνα φυτό, ποὺ νὰ παρουσιάζη ἀνάταση σὰν αὐτὸ ποὺ εἴδατε. Ὁ δάσκαλος δὲ διορθώνει τίποτε. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἱχνογραφήσεις ὁ μαθητὴς ἀντιλήφθηκε, ἀπόχτησε πεῖρα, ἔζησε τὴν ἀνάταση. Οἱ ἀσκήσεις, σύμφωνα πάντοτε μὲ τὴν ἐσωτερικὴ ὥθηση, ἐξακολουθοῦν πιὸ πέρα, ὁ μαθητὴς παρασταίνει φλόγες, πυρκαϊές, πίδακες, ἐκρήξεις. Καὶ ἡ γλωσσικὴ ἔκφραση πρέπει νὰ δείχνη πὼς οἱ ἐσωτερικὲς ὥθήσεις ἔχουν γιὰ μοτίβο τὴν ἀνάταση. Ἕνα παιδὶ ἑξήμισυ χρονῶν ἔγραψε:

Ἀνεβαίνει στὰ ψηλὰ
βουΐζει κι ἀνεβαίνει
στριφογυρίζει στὰ ψηλὰ
καὶ ρίχνεται στὸ βύθος—
Ὢ χαρά!—

Δεύτερο γενικὸ θέμα δίνεται: Μὲ τὸ ὑλικὸ ποὺ ἔχετε πρόχειρο μέσα στὸ σκολειὸ ἢ ἔξω στὴν αὐλή, νὰ μοῦ παραστήσετε κάτι νὰ κοίτεται, νὰ ἠρεμῆ, νὰ πλαγιάζη. Παιδιὰ ἑξήμισυ χρονῶν γράψανε:

Γιὰ τὴν καταχνιά.
Ἡ καταχνιὰ κοίτεται φαρδιὰ πλατιὰ στὸ λιβάδι.

Γιὰ τὸ πλάγιασμα.
Βαριὰ σύννεφα πλακώνουν.
Βαριὰ κύματα νανουρίζονται στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.

Τρίτο γενικὸ θέμα: Κάτι μὲ ἀντιθέσεις.

Τέταρτο: Ἀσκήσεις στὸ ρυθμό.

Ὅτι ὑλικὸ μπορεῖ νὰ φανταστῆ κανεὶς συνδυάζεται κατὰ τὴ μορφὴ καὶ τὸ χρῶμα· κομματάκια ἀπὸ ὑφάσματα ράβονται σὲ τρόπο ποὺ νὰ ὑπάρχουν σχέσεις, ἀναλογίες, ἐναλλαγή, σειρές, ρυθμὸς μεταξύ τους. Κολλιῶνται ταινίες ἀπὸ γραμματόσημα σὲ χαρτόνι, ἐναλλάσσονται στρογγυλὲς καὶ γωνιακὲς μορφές. Κατανέμεται στὴν ἐπιφάνεια βουλοκέρι διαφόρων χρωμάτων, χρωματιστὸ χαρτί, μὲ προσπάθεια νὰ ἀποκατασταθῆ ἰσορροπία στὰ χρώματα καὶ στὶς μορφές. Γίνονται τοιχοκολλήσεις καὶ ἀσκοῦνται νὰ κατανέμουν αἰσθητικὰ τὸ χῶρο. Δείχνεται μιὰ τσουκνίδα. Ποιὰ βασικὴ ἀρχὴ παρουσιάζεται στὸ φυτὸ αὐτό; Εἶναι τὰ φύλλα χοντρά, κατὰ ζευγάρια, μονά; Ἔχουν διεύθυνση πρὸς τὰ πάνω, πρὸς τὰ κάτω, εἶναι ἀπότομα, καμπυλωτά; Τώρα ἱχνογραφῆστε μου, βρῆτε μου ἄλλα φυτὰ ποὺ ἀκολουθοῦν στὴν ἀνάπτυξή τους τὴν ἴδια ἀρχή, τὸν ἴδιο ρυθμό! (Δὲν εἶναι μάθημα ἱχνογραφίας παρὰ γύμνασμα τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων). Σειρὲς καὶ ρυθμοὶ ἐπινοοῦνται καὶ στὴ γλῶσσα καὶ στὴ γυμναστική.

Πέμπτο; Συναρμολογήσεις.

Συναρμολογοῦν, φτιάνοντας τὶς ἀπαιτούμενες ἐντομές, κάτι σύνθετο. Ὅλα πρέπει νὰ γίνωνται συναισθηματικὰ ὄχι μὲ τὸ νοῦ· τίποτε δὲν ὑπολογίζεται γεωμετρικά. Ἀπὸ τέτια πορεία γεννιέται φυσικότητα.

Ἂς μὴν προπορεύεται ὁ δάσκαλος ὑποδειγματικά· ἂς κάνη πότε ἔτσι, πότε ἄλλιῶς προσαρμοζόμενος πάντα στὴ θέση ποὺ παίρνει ὁ μαθητής. Τὸ παιδὶ αὐτὸ ὁδηγεῖ τὸ δάσκαλο σὲ νέες πάλι σκέψεις. Ὁ παιδαγωγὸς ἂς ἔχη τὴν ἰδιότητα τοῦ μαγνήτη, τοῦ ἡλίου, νὰ ἀνασέρνη μεσ' ἀπ' τὸ παιδὶ τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις. Τὴν ἐνέργειά του νὰ τὴν παραβάλλωμε μὲ τὸν κόκκο τοῦ ἄμμου ποὺ πέφτοντας μέσα στὸ μύδι προκαλεῖ ἐρεθισμό, ἀπ' τὸν ὁποῖο σχηματίζεται ἕνα μαργαριτάρι.

Ὁ Merz προσθέτει πὼς ἡ ἀγωγὴ αὐτὴ μὲ βάση τὸ ξετύλιγμα τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων βρίσκει πολλὰ ἐμπόδια μεταξὺ τῶν γονιῶν γιατὶ δὲν τὴν καταλαβαίνουν, καὶ δὲν τὴν νιώθουν, γιατὶ ἔχουν προσκολληθῆ στὴν ὕλη [ὑλικὰ ἀγαθά, ὕλη ἀπὸ γνώσεις].

Τὴν ἴδια πορεία ἀκολουθεῖ στὸ μάθημα τῆς πατριδογνωσίας, χημείας, ὑγιεινῆς. Ἡ διδασκαλία δὲ κατανέμεται σὲ κλάδους· ἡ ἐργασία τῆς μέρας ἀποτελεῖ ὀργανικὸ σύνολο. Ὁ Merz δὲν ἐπιδιώκει νὰ βγάζη καλλιτέχνες παρὰ ἀνθρώπους. Φυλάγεται νὰ μὴ σκοτώση τὰ λαγοκοιμισμένα ταλέντα, γιατὶ σκοπός του εἶναι νὰ τὰ ξυπνήση.

Ὁ Moritz Hauptmann (Βερολίνο) γράφει γιὰ τοὺς μαθητὲς τῆς πρώτης τάξης τοῦ σχολείου ἐργασίας:

«Κατὰ τὴν πορεία βγαίνουν οἱ ἔννοιες, μορφώνεται ἡ γλῶσσα. Κι ἐδῶ ἀπὸ τὸ ἕνα θαῦμα στὸ ἄλλο. Ἔκφραση συναισθηματικὴ ποὺ δείχνει πὼς στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ παιδιοῦ κρύβεται ἀνεθάρρευτη πρωταρχικὴ δύναμη, συνδέσεις μὲ νέο τρόπο ποὺ σοῦ κάνουν κατάπληξη, φράσεις μὲ ἄφθαστη πληρότητα στὴ σημασία».

Τὸ ξύπνημα τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων μεσ' ἀπὸ τὸ παιδὶ εἶναι στὴν πρώτη γραμμὴ ἕνα πρόβλημα τῆς μόρφωσης τῶν παιδαγωγῶν. Ὁ μεγάλος πρέπει ν' ἀρχίση πρῶτ' ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Πῶς μπορεῖ ν' ἀναγνωρίζη καὶ νὰ προάγη τὶς δημιουργικὲς ἱκανότητες τοῦ παιδιοῦ, ὅταν ὁ ἴδιος δὲν ἔχει καμμιὰ ἐμπιστοσύνη στὶς ἀτομικές του δημιουργικὲς ἱκανότητες καὶ οὔτε μπορεῖ νὰ τὶς ἐφαρμόση στὴν πράξη!

(ἀκολουθεῖ τὸ τέλος)

Ἀπὸ τὴ Schweizerische Lehrerzeitung

Γ. ΝΤΕΓΙΑΝΝΗΣ

Α. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ
Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ
(Τὸ νέο ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ Α΄. καὶ Β΄. μέρος μαζί.)
ΕΚΔΟΤΗΣ Μ. ΖΗΚΑΚΗΣ
Ὁδηγίες γιὰ τὸ δάσκαλο στὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΙΟΥ

Ἀπὸ ἀξιόλογη ἐγκύκλιο ποὺ τὸ Συμβούλιο τοῦ συλλ. Χίου ἀπηύθυνε στοὺς δασκάλους Χίου, ἀναδημοσιεύουμε μερικὰ ἀποσπάσματα ποὺ ἀξίζει νὰ διαβαστοῦν καὶ πάρα πέρα.

. . . . . Ἔχομε πλέρια συναίσθηση τῆς εὐθύνης ποὺ ἀναλαβαίνομε, γιατὶ νιώθομε πόσο τραχὺς κι ἀνηφορικὸς εἶναι ὁ δρόμος μας. Γνωρίζομε, ὅτι ἡ Ὁμοσπονδία μας γιὰ νὰ πραγματοποιήση ὁλοκληρωτικὰ τὸ προοδευτικό της πρόγραμμα δὲ θὰ βαδίση ἁπάνω σὲ τριαντάφυλλα καὶ κρίνα, μὰ ἀνάμεσα σ' ἀγκάθια καὶ τριβόλους κι' ἔργο τοῦ καθενὸς συλλόγου εἶναι νὰ τὴ βοηθήση καὶ νὰ τὴν τοιώση στὸ δύσκολο της ἔργο, ριχνοντας στὸν ἀγῶνα ὅλη του τὴ δράση καὶ τὴν ἐνέργεια. Νὰ γιατὶ ὡς Διοικητικὸ συμβούλιο, νιώθομε βαρειὰ τὴν ἀποστολή μας κι ὑποσχόμαστε πὼς θὰ ἐργασθοῦμε μ' ὅλη μας τὴ δύναμη γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ὑψίστων συμφερόντων τοῦ Κλάδου καὶ τοῦ λαϊκοῦ σκολειοῦ.

Μὰ ἡ ὑπόσχεση μας αὐτή, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι δὲν ἀρκεῖ. Ὅσο καλὰ κι' ἂν ἐργαστῆ ἕνα Διοικητικὸ συμβούλιο, ὅσην ἐπιμέλεια κι' ἂν δειξη στὸ ἔργο δὲ θὰ μπορέση ποτὲ νὰ ὑφελήση, ἂν δὲν ἔχη συνεργάτες ὅλα τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου. Καθένας μας πρέπει νὰ νιώση βαθειά, πὼς δύναμη δὲν ἀποτελοῦνε 5 ἢ 6 ἄνθρωποι τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου κι' οὔτε λέγεται δράση τὸ νὰ συνερχόμαστε μιὰ δυὸ φορὲς τὸ χρόνο γιὰ νὰ ἐλέγξωμε ἕνα Διοικητικὸ συμβούλιο. Δράση εἶναι ἡ ἐνιαία καὶ πειθαρχημένη κατεύθυνση ὁλόκληρης τῆς διδασκαλικῆς μάζας μέσα στὴν ὁποία ὅλοι λαβαίνουν μέρος, ἀπὸ τὸν πρῶτο ὡς τὸν ἔσχατο καὶ προσφέρει καθένας τὸ κατὰ δύναμη. Γι' αὐτὸ κάνομε ἔκκληση σ' ὅλους ἐκείνους ποὺ ὡς τὰ τώρα ἔδειξαν ἀδιαφορία ν' ἀποτινάξουν τὸ μοιρολατρικὸ πνεῦμα κι' ἑνωμένοι μαζὶ μας νὰ βαδίσουν ἀποφασιστικὰ πρὸς τοὺς μεγάλους μας σκοπούς.

Τὸ φωτεινὸ πρόγραμμα τῆς Ὁμοσπονδίας μας, ποὺ θέλει τὴ χειροφέτηση τοῦ δασκάλου καὶ τὴν ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ του ἐξύψωση καὶ τὴν ἀπολύτρωση τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὸ σκοτάδι τοῦ μεσαίωνα, δὲν εἶναι γαραγμένο ἀπὸ τὸ «πάνω» — πρὸς τιμὴν καὶ καύχημα τοῦ δασκαλικοῦ κόσμου— μὰ εἶναι βγαλμένο μέσα ἀπ' τὰ σπλάχνα τοῦ Κλάδου μας. Τὸ προοδευτικὸ πρόγραμμα τῆς Ὁμοσπονδίας μας, πρὶν ἀκόμα πάρη τὴν ὁριστικὴ του ἔκφραση κι' ἀποκρυσταλλωθῆ στὸν τίτλο «ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση» τὸ ἀνάσυρε ἡ διδασκαλικὴ ψυχὴ μέσα ἀπὸ τὸ λαϊκὸ σκολειὸ ὠδηγημένη ἀπὸ πρωτοπόρους καὶ φωτεινοὺς ἐργάτες τῆς παιδείας. Νὰ γιατὶ ὁ δάσκαλος πολεμάει σήμερα μὲ θέρμη καὶ ζωή, νὰ γιατὶ ριχνεται μὲ ὅλη του τὴ δύναμη στὸν ἀγῶνα! Ἔτσι ὡσε βαθειὰ τὴν ἀνάγκη καὶ τὴν ἱερότητα τῶν σκοπῶν γιὰ τοὺς ὁποίους πολεμᾶ.

Μὲ τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς προσπάθειές της ἡ Ὁμοσπονδίας μας κατώρθωσε ὡς τὰ τώρα νὰ πραγματοποιήση ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς ἀπαιτήσεις μας. Εἶναι ἀλήθεια πὼς αὐτὸ ποὺ κατορθώθηκε εἶναι ἐλάχιστο συγκρινόμενο μ' ὁλόκληρο τὸ περιεχόμενο τοῦ προγράμματος μας μὰ ὅμως οἱ μικρὲς αὐτὲς ἐπιτυχίες ἀποτελοῦνε τὴν ἀπαρχὴ καὶ τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν πραγματοποίηση καὶ τῶν ἄλλων ἀπαιτήσεων τοῦ κλάδου.

Εἴπαμε ὅμως πρωτύτερα καὶ τονίζομε καὶ πάλι πὼς ἡ Ὁμοσπονδία μας ἐπομένως καὶ ἐσεῖς σύλλογοι, δὲ θὰ βαδίσουν ἐπάνω σὲ τριαντάφυλλα καὶ κρίνα γιὰ νὰ φτάσουν στὸ σκοπό τους. Ἔχουμε νὰ παλαίψωμε ἐνάντια σὲ χίλια δυὸ ἐμπόδια, ἔχομε νὰ πολαίψωμε μ' ἕνα σωρὸ παλιὲς ἰδέες, προλήψεις ἔχομε νὰ ἀγωνιστοῦμε ἀκόμα ἐνάντια στοὺς ἐξωκλαδικοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαϊκοῦ σκολειοῦ, ποὺ συμφέρον τους εἶναι νὰ κρατοῦν τὸ λαὸ μακρυὰ ἀπὸ τὸ φῶς, γιατὶ ὁ πνευματικὸς θάνατος τοῦ λαοῦ εἶναι ἡ ζωὴ τους μὰ ὅμως κι' ἐνάντια σὲ δικούς μας δασκάλους δυστυχῶς ποὺ τοὺς συδαυλίζουνε κάθε τόσο τὶς μικροφιλοτιμίες οἱ συμφεροντολόγοι ἐχθροὶ τοῦ λαϊκοῦ σκολειοῦ. Χτὲς ἀκόμα, στὴν Θ'. Γενικὴ συνέλευση εἴδαμε ἀχάριστα κι' ἀστόχαστα παιδιὰ τῆς Ὁμοσπονδίας νὰ σηκώνουν τὸ δολοφόνο χέρι τους ἐνάντια στὴ μάνα τους. Εὐτύχημα, ποὺ τὸ χέρι τους ἦταν ἀδύνατο κι' ἀτράνταχτη ἡ Ὁμοσπονδία.

Καὶ ὅμως εἶναι ἀφάνταστο, τὸ πόσο ἀστεῖοι κατάντησαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ κλάδου μας καὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης! Ὢ; πρόχθὲς ἀκόμα μᾶς κατηγοροῦσαν πὼς μονάχα γιὰ οἰκονομικὰ ζητήματα συζητοῦμε καὶ πὼς ἐν ἔχομε ἀνώτερο ἰδανικὸ ἀπὸ τὸ μισθάριο μας! —σὰν νὰ μπορῆ ποτὲ ὁ πεινασμένος νὰ πραγματοποιήση ἀνώτερα ἰδανικά! Τί μᾶς λένε ὅμως σήμερα ποὺ ἀρχίσαμε νὰ ἀποχτᾶμε αὐτοπεποίθηση, ποὺ νιώσαμε πὼς δὲν εἴμαστε ἄτλοι μεροκαματάριδες μὰ δασκάλοι ποὺχομε ὑποχρέωση καὶ μεγάλη ἀποστολὴ νὰ βγάλωμε τὸ λαὸ ἀπ' σκοτάδι τῆς ἀγραματοσύνης; Τί μᾶς λένε σήμερα ποὺ ἀνοίξαμε τὰ μάτια στὴν ἔρευνα καὶ γυρεύουμε νὰ χαράξουμε καινούγιους δρόμους καταρτίζοντας προγράμματα φωτισμένα ἀπ' τὴ σχολικὴ καὶ κοινωνικὴ μας πεῖρα; Νὰ τί μᾶς λένε! Μᾶς παραγγέλνουνε νὰ καθίσουμε στ' αὐγά μας καὶ νὰ γυρεύωμε τὴ δουλίτσα μας, γιατὶ τὸ ἔργο, λέει, ποὺ καταπιαστήκαμε δὲν εἶνε γιὰ λόγου μας, ἐπειδὴ ὁ δάσκαλος δὲν εἶναι Ἐπιστήμων! (ἐπιστήμη, βλέπετε, κατὰ τὴ γνώμη τῶν σπουδαιόφρανων αὐτῶν κυρίων, δὲν εἶναι ἡ γνώση ποὺ βγαίνει μέσ' ἀπὸ τὰ πράγματα, μὰ πρὸ παντὸς χαρτί, δίπλωμα!) Μὰ μεῖς ἀδιαφορῶντας, ἂς ἀφήσωμε τοὺς ἀστείους αὐτοὺς πισωδρομικοὺς νὰ χαίρουνται καὶ νὰ καμαρώνουν τοὺς τίτλους καὶ τὰ πτυχία τους κι ἂς τραβοῦμε πάντα μπρὸς μὲ θάρρος.

Στοὺς νέους,

Ἐσεῖς νέοι, κόρες κι ἀγόρια, ποὺ φέτος βγήκατε ἀπ' τὰ διδασκαλεῖα καὶ θὰ ριχτῆτε μ' ἐνθουσιασμὸ στὸ διδασκαλικὸ ἔργο, μὴ παραλείψεται ν' ἀγκαλιάσετε μὲ ἴση στοργὴ καὶ τὴν ὀργανωτικὴ ἰδέα. Τὸ ἔργο σας, ἂν τὸ καταπιασῆτε στενὰ ἐπαγγελματικά, θὰ κατανιήση μονόπλευρο κι ἄγονο. Πιστεύομε πὼς κανένας ἀπὸ σᾶς δὲ θὰ δείξη ἀδιαφορία ἢ δισταγμό. Ἔχομε πεποίθηση πὼς κανένας δὲ θὰ μείνη ἔξω ἀπὸ τὸ Σύνδεσμο. Μᾶς τὸ ὑπόσχονται τὰ νειάτα σας μας τὸ λέει τὸ αἷμα σας ποὺ βράζει.

Στὶς δασκάλες,

Ἐσεῖς δασκάλες τῆς Χίου, ποὺ μέσα στὸ σκολειὸ ἀποτελεῖτε τὸ πρότυπο τῆς ἐπιμέλειας καὶ τῆς φιλεργίας, στρέψετε τὸ βλέμμα καὶ στὴν ὀργανωτικὴν ἰδέα καὶ σπεύσετε νὰ ἐγγραφῆτε ὅλες μέλη στὸ Σύνδεσμο. Εἶναι γιὰ μᾶς κάπως ἀκτανόητο, πῶς ἐνῶ σ' ὅλα τἄλλα δὲν εἶσιστε καθόλου κατώτερες ἀπ' τοὺς ἄρρενες συναδέλφους σας, ὅμως στὰ συνδεσμικὰ ζητήματα — ἐπιτρέψατέ μας νὰ τὸ ποῦμε ἀπερίφραστα — μένετε κατὰ πιρασμένους αἰῶνες πίσω. Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς μερικὲς πολὺ λίγες, οἱ περισσότερες ἀπὸ σᾶς δείχνουν, δυστυχῶς, τρομερὴ ἀδιαφορία. Καὶ ὅμως πιστέψετέ μας, πὼς ἡ ἀδιαφορία σας αὐτὴ θὰ σᾶς βλάψη. Μὴ περιμένετε νὰ δῆτε τὶς δίκαιες καταχτήσεις σας καταπατούνενες ἀπὸ κείνους, ποὺ ἰσχυρίζονται πὼς δὲ σᾶς ἔπρεπε ἡ μισθολογικὴ ἀφομοίωση μὲ τοὺς ἄρρενες, γιὰ νὰ νοιώσετε τὴν ἀνάγκη τῆς ἕνωσης καὶ νὰ σηκωθῆτε. Τότε θὰ εἶναι ἴσως ἀργά. Ἑνωθῆτε τώρα μαζί μας, ποὺ εἶναι ἀκόμα καιρός. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ζητήματα ξεχωριστά. Σᾶς ὑποστηρίξαμε στὸ παρελθὸν μὲ φανατισμὸ σὰν τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας, ὡς ποὺ πετύχαμε τὴν ἀφομοίωσή σας, γιατὶ τώρα σεῖς ἐγκαταλείπετε τὸν ἀγῶνα; Σᾶς συνιστοῦμε νὰ μελετήσετε μὲ προσοχὴ τὰ σοφὰ λόγια τῆς συνάδελφής μας Ὄλγας Οἰκονόμου στὰ «Διδ. Βῆμα» (ἀριθ. 130, 131, 132, 133,) ποὺναι βγαλμένα μέσ' ἀπὸ βαθειὰ μελέτη καὶ ὀρθὴ ἐκτίμηση τῶν φαινομένων τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ σκολειοῦ. Διαβάζοντας τὰ σοφὰ αὐτὰ λόγια μὲ προσοχὴ θ' ἀντλήσετε διδάγματα πολύτιμα, θὰ προσανατολισθῆτε, θὰ γνωρίσετε τὸ σωστὸ ρόλο τῆς συνειδητῆς, τῆς ἀληθινὰ χειραφετημένης δασκάλας καὶ θὰ γενῆτε φανατικοὶ ὀπαδοὶ τῆς ὀργανωτικῆς ἰδέας.

Τὸ «Διδ. Βῆμα»

Ἡ ψυχὴ τῆς Ὁμοσπονδίας μας εἶνε τὸ «Διδ. Βῆμα». Μέσα κεῖ καθρεφτίζεται ὅλη ἡ διδασκαλικὴ δράση καὶ κίνηση, ἀπὸ κεῖ μέσα διαβαίνουν οἱ πόθοι, οἱ ἀγῶνες κι' οἱ ἐπιτυχίες μας. Τὸ πῶς ὑπάρχουν συνάδελφοι ποὺ μποροῦν νὰ ζοῦν χωρὶς τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα», ἐμεῖς ἀποροῦμε! Τὸ πῶς ὑπάρχουν συνάδελφοι ποὺ ἀγνοοῦν τὸ τί γίνεται στὸ κλάδο τους γιὰ μᾶς εἶνε ἀκατανόητο. Λιβάζοντας, ἀγαπητὲ συνάδελφε, τὸ ὄργανο τῆς Ὁμοσπονδίας σου, ὄχι μονάχα μορφώνεσαι παιδαγωγικά, μὰ καὶ μαθαίνεις λίγο-λίγο ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἄμεση σ' ἐνδιαφέρουν. Μὰ ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ ἔχεις νὰ κερδίσης καὶ σ' ἐνέργεια καὶ ζωὴ χωρὶς νὰ τὸ νιώσης, γιατὶ ὅσο ἀδιάφορος καὶ ἀνοικνητος κι' ἂν εἶσαι παρακολουθώντας τὴν κίνηση ποὺ γίνεται κι' ἀπέσω, αἰσθάνεσαι ποῦ σὺ λίγο-λίγο τὴν ἀνάγκη νὰ κουνηθῆς κι' ἂν εἶσαι παράλυτος θὰ περπατήσης.

Τελειώνοντας, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, δὲν παραλείπουμε νὰ τονίσωμε πὼς ζοῦμε τὸν αἰῶνα τῶν ἑνώσεων, τὸν αἰῶνα τοῦ συνδικαλιστικοῦ πνεύματος. Τὸ ἄτιμο μέσα στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς γίνεται, ὅπως τὸ καρυδόφλουδο στὸ πέλαγος. Γιὰ νὰ πετύχης πρέπει νὰ ἑνωθῆς μὴ ἄλλως, πρέπει νὰ παλαίψης ὁμοθυμικά. Ἂς μὴ κυνηγοῦμε ὁ καθένας μας χωριστὰ μικροσυμφέροντα, μικροδουλίτσες καὶ μικροπραγματάκια, ποὺ γιαλίζουν ἴσως μπρὸς σὰ μάτια μας σὰν κάτι πολύτιμο νόμισμα, μὰ ὅπως μᾶς ἔγραψεν, ὅπως ἔγραψε τὸ παιδὶ τὸ ψεύτικο φλουρί. Μέσα στὸ πρόγραμμα τῆς Ὁμοσπονδίας μας, μέσα στὶς γενικὲς ἀπόψεις τοῦ κλάδου

Τὸ τελευταῖο γενικὸ παιδαγωγικὸ συνέδριο τῶν δημοδιδασκάλων Κερκύρας

ἐκεῖ βρίσκεται καὶ τοῦ καθενός μας τὸ συμφέρο σὰν ἕνα μικροσκοπικὸ κύτταρο.

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΣ

Τὴν περασμένη Τρίτη ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Παιδείας συνεδρίασε μὲ θέμα τὸ Ν. Δ. «περὶ διαβαθμίσεως τῶν δημοδιδασκάλων κλπ.» ὑπὸ τὴν προεδρεία τοῦ βουλευτοῦ κ. Πετρίδου.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Χατζηηλίας ἀνέπτυξε γενικὰ τὶς γνῶμες του ἀπάνω στὴν κύρωση συνιστῶντας φρισμένες τροποποιήσεις κι ἀπορρίπτοντας ἄλλες.

Τὸ Δ Συμβούλιο τῆς Ὁμοσπονδίας ποὺ παρεστάθη στὴ συνεδρίαση; ἀνέπτυξε διὰ τοῦ Προέδρου κ Δημητράτου τὶς ἀπόψεις τῆς Ὁμοσπονδίας ἐπὶ τῶν τροποιήσεων, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ' Γεν. Συνελεύσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ συνεχίση τὶς συζητήσεις της ἐπὶ τοῦ διατάγματος.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩ ΣΕΛΙΤΣΗΣ

Ἐν Δειφίσει τῇ 31-7-27

Ἀγαπητὲ κ. Συνάδελφε,

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Καταστατικοῦ ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3 ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, καλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως τὴν 13ην Αὐγ. ἐ. ἔ. ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Σάββατον, καὶ ὥραν 10 π. μ. προσέλθητε εἰς τὸ Δημοτ. σχολεῖον Τσιτσυλίου εἰς τακτικὴν Γεν. Συνέλευσιν πρὸς συζήτησιν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων.

α') Λογοδοσία Διοικητ. Συμβουλίου.

β') Ἔγκρισις τροποποιηθέντος Καταστατικοῦ συμφώνως τῇ δοθείσῃ πορὶ τῆς 7ης Γεν. Συνελεύσεως τοῦ Συλλόγου ἐντολῇ.

γ') Ἔγκρισις προϋπολογ. 1927—28

δ') Ἐκλογὴ ἐξελεγκτ. ἐπιτροπῆς καὶ

ε') Ἀρχαιρεσίαι.

Δικαίωμα ψήφου ἔχουσι πάντες οἱ ἐγγεγραμμένοι συνάδελφοι τῆς ἐπαρχίας. Δύναται ἕκαστος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Καταστατικοῦ νὰ φέρῃ μαζί του ἀπὸ ἓν ψηφοδέλτιον ἔννομα γραφον καὶ ἐντὸς κλειστοῦ φακέλλου τῶν μὴ δυναμένων νὰ προσέλθουν διὰ λόγους ὑγείας.

Ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ἐν λόγῳ Γεν. Συνελεύσεως ἕνεκεν μὴ ἀναρτίας, τὸ Διοικητ. Συμβούλιον μετὰ 15θήμερον θὰ προβῇ εἰς νέαν τοιαύτην, ἅπότε ὅσα δήποτε μέλη καὶ ἂν παρασταθοῦν ἡ Συνέλευσις θὰ θεωρῇ θὴ ἐν ἀναρτίᾳ.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅπως μαζὺ των φέρωσι τὰς ὀφειλομένας δόσεις εἰς τὸν Σύλλογον, Ὁμοσπονδίαν, Συνομοσπονδίαν Δημοσ. Ὑπαλλήλων καὶ πρὸς τὸ «Διδ. Βῆμα».

Μετὰ συναδελφικῶν χειρετισμῶν.

Ὁ Γραμματεὺς Ὁ Πρόεδρος

Δρ. Χατζῆς Δρ. Κεραμέρης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ

Πληροφορούμεθα ὅτι ἡ συνέλευσις τοῦ Συλλ. Λακεδαίμονος συνελθοῦσα στὶς 28 Μαΐου κατεψήφισε διὰ ψήφων 26 κατὰ 12 τὴν πρότασιν ποὺ ὑπέβαλε ὁ κ. Τουρνᾶς περὶ ἀποσχίσεως ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδίαν.

Β' ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

— Ὁ Β'. Δημοδιδασκαλικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν ἔχων τὴν πεποίθησιν, ὅτι τόσον ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις ὅσον καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐξαετὴς ἐκπαίδευσις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα εἶναι στοιχειώδεις καὶ ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις καὶ ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς ὀρθῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀποδέχεται, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ μετατροπὴ τῶν ἀλληλοδιδάκτων καλουμένων σχολείων εἰς ἀνωτέρους λαϊκὰς σχολὰς (ἐμπορικάς, γεωργικάς, βιοτεχνικάς, ναυτικὰς κλπ.) μὲ τριετῆ κύκλον σπουδῶν ἢ εἰς σχολὰς κλασσικὰς (ἡμιγυμνάσια τριετῆ) δεχομένας μόνον ἀποφοίτους τῶν ἑξαετῶν Δημοτικῶν σχολείων ὅπως καὶ τὰ ἑξαετῆ γυμνάσια καὶ διστάζει νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἐπιμένει εἰς τὴν διατήρησιν ἑλληνικῶν σχολείων ἐχόντων δύο τάξεις παραλλήλους πρὸς τὰς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἐπὶ βλάβῃ καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ παρακαλεῖ τὴν Διοίκησιν τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας, ὅπως συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν Γεν. Συνελεύσεων ὑπαραμυνθῇ τῆς ὀρθῆς ὑπὲρ τοῦ λαϊκοῦ σχολείου καὶ τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπόψεως καὶ τάσσεται παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῆς εἰς πάσας τὰς σχετικὰς ἐνεργείας.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Πρὸς ἀπάτας τὰς Δημοσιοϋπαλληλικὰς Ὀργανώσεις Μακεδονίας καὶ Θράκης:

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ τροποποιηθέντος καταστατικοῦ τῆ. Ὁμοσπονδίας μας συγκαλοῦμεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τὴν 27ην τρέχοντος μηνὸς Αὐγούστου ἐ.ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 9ην π μ. τὸ Δ'. Τακτικὸν Συνέδριον τῆς Ὁμοσπονδίας Μακεδονίας Θράκης. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θέλουσι διαρκέσει ἐπὶ διήμερον.

Ἡμερησία Διάταξις τοῦ Συνεδρίου.

1. Ἔναρξις τοῦ Συνεδρίου καὶ ἔλεγχος πληρεξουσίων.
2. Ἐκλογὴ Προέδρου.
3. Λογοδοσία Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.
4. Καθορισμὸς σχέσεων Ὑπαλλήλων καὶ Κράτους.
5. Κοινωνικὴ τοξιθέτησις τοῦ Ὑπαλλήλου.
6. Συνεργασία μετὰ τῶν ἐργαζομένων τάξεων.
7. Πρόγραμμα δράσεως. Ἤτοι: μέσα καὶ τακτικὴ ἐπαγγελματικοῦ ἀγῶνος τῶν Ὑπαλλήλων. Ὑποχρεωτικὴ εἰσφορὰ τῶν ὀργανώσεων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τῆς Ὁμοσπονδίας.
8. Λῆψις ἀποφάσεων πρὸς ἐντονον ἀνακίνησιν τοῦ ὅλου ὑπαλληλικοῦ ζητήματα καὶ ψήφισιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.
9. Τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ καὶ Ἀρχαιρεσίαι.
10. Προκηρύξεις πρὸς τοὺς Ὑπαλλήλους καὶ λῆξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Συμφώνως τῷ Καταστατικῷ εἰς τὸ Συνέδριον θέλουσι λάβει μέρος ὅσαι ὀργανώσεις ἔχουσι προσχωρήσει καὶ ἐκεῖναι αἵτινες θὰ προσχωρήσωσι εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ὁμοσπονδίας. Αἱ μὴ προσχωρήσασαι ὀργανώσεις δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὸ Συνέδριον ἄνευ θετικῆς ψήφου. Αἱ Κλαδικαὶ τοπικαὶ ὀργανώσεις οἱ ἀνήκουσαι εἰς Κλαδικὰς Ὁμοσπονδίας συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἑκτάκτου Πανυπαλληλικοῦ Συνεδρίου εἶνε ὑποχρεωμέναι νὰ ἐγγραφῶσι καὶ εἰς τὴν δύναμιν τῆς περιφερειακῆς Ὁμοσπονδίας ἐπεχούσης δι' αὐτὰς θέσιν ὑπαλληλικοῦ Κέντρου.

Οἱ ἀντιπρόσωποι θὰ ἐκλεγῶσιν ἀπὸ τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις τῶν ὀργανώσεων των, ὧν δέον νὰ εἶναι τακτικὰ μέλη, καὶ θὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι μὲ εἰδικὰ πληρεξούσια τῶν ὀργανώσεων των ἀναφέροντα τὴν γενικὴν συνέλευσιν καθ' ἣν ἐξελέγησαν ἀντιπρόσωποι διὰ τὸ Συνέδριον. Τὸ πληρεξούσιον δέον ἀσαύτως νὰ περιέχῃ ὑπεύθυνον δήλωσιν τῆς ὀργανώσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τάξει μελῶν της. Οὐδεὶς ἀντιπρόσωπος δύναται ν' ἀντιπροσωπεύσῃ πλέον τῆς μιᾶς ὀργανώσεως.

Εἰς τὸ Συνέδριον παρεκλήθη ἵνα παρασῇ καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Συνομοσπονδίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΙΤΑΛΙΑ

Ἐπαγγελματικὴ προπαρασκευή. —Γιὰ νὰ διοριστῇ κανεὶς δάσκαλος ἢ δασκάλα σὲ Δημόσιο ἢ ἰδιωτικὸ σχολεῖο πρέπει ὕστερα ἀπὸ τὴ φοίτηση στὸ πεντάχρονο Δημοτικὸ σχολειὸ νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα σὲ ἑπτατάξιο εἰδικὸ «Ἰνστιτοῦτο» — 4 χρόνια στὸ προπαρασκευαστικὸ καὶ 3 στὸ ἀνώτερο Ἰνστιτοῦτο — καὶ νὰ ἐπιτύχῃ στὶς διάφορες ἐξετάσεις στὰ Ἰταλικά, Λατινικά. Φιλοσοφία καὶ Παιδαγωγική, Ἱστορία, Μαθηματικά, Φυσικὲς Ἐπιστήμες, Γεωγραφία, Ὑγιεινή, Μουσικὴ καὶ Ὠδικὴ (χορό), μουσικὴ ἐκτέλεση σὲ ὄργανα (πιάνο, βιολί, ἁρμόνιο) καὶ στὴν Ἰχνογραφία καὶ Χειροτεχνία.

Μὰ αὐτὰ δὲ φτάνει. Ἔρχονται ὕστερα οἱ Κρατικὲς ἐξετάσεις ποὺ σκοπὸς εἶναι νὰ πιστοποιηθῇ ἂν αὐτοὶ ποὺ πέτυχαν στὴ σειρὰ ὅλων τῶν παραπάνω ἐξετάσεων, ἔχουν καὶ ***γνῶσεις καὶ δεξιότητες παιδαγωγικές.***

Ὅταν ἐπετύχῃ κανένας καὶ σὲ αὐτές, πέρνει τὸν τίτλο τοῦ δασκάλου ἢ δασκάλας καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διδάσκῃ.

Μὰ γιὰ νὰ πάρῃ θέση σὲ ἕνα σχολεῖο Δημόσιο πρέπει νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ εἰδικὸ διαγωνισμό.

Ὑποψήφιοι παρουσιάζονται σὲ αὐτὸν πάντα πολλοί, μὰ οἱ θέσεις εἶναι λίγες (3 4 ο/ο). Γιὰ νὰ διορισθῇ κανένας διευθυντὴς ἢ διευθύντρια πρέπει νὰ παρακολουθήσῃ εἰδικὰ μαθήματα 2 χρόνια ἢ νὰ ἐπιτύχῃ σὲ εἰδικὲς ἐξετάσεις καὶ νὰ ἔχῃ προϋπηρεσία πέντε χρονῶν. Ὅλα αὐτὰ γίνονται γιὰ νὰ δοθῇ ἕνα κῦρος στὸν τίτλο τοῦ διευθυντῆ καὶ ἀκόμα τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι ἐξεταστὴς αὐτὸς στοὺς διαγωνισμοὺς ποὺ γίνονται γιὰ τὴν κατάληψη θέσεως δασκάλου.

Συνδικαλισμός. — Στὴ θεωρία τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ ἔχει τὴν ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθεροτυπίας, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι πολίτες. Μὰ ὅλος ὁ κόσμος ξαίρει πῶς στὴ σημερινὴ πολιτικὴ κατάσταση ποὺ ὑπάρχει ἐκεῖ καὶ μὲ τὸ φασιστικὸ καθεστώς, εἶναι ἐπικίνδυνο πρᾶγμα νὰ ἐκφράζῃ κανένας γνώμη ἀντίθετη ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἐπιβάλλει ἡ Κυβέρνηση.

Μισθοί. — Ἀπὸ τὴν 1η τοῦ Γενάρη 1924 καθωρίστηκε καινούργιο μισθολογικὸ κλιμάκιο μὲ ἕνδεκα βαθμίδες. Τὸ ποσὸ τῆς ἑνάτης βαθμίδας εἶναι σχεδὸν διπλάσιο ἀπὸ τὸ ποσὸ τῆς πρώτης. Οἱ διευθυντὲς μισθοδοτοῦνται μὲ τὴ μισθολογικὴ βάση τῆς ἕνατης κατηγορίας, ποὺ τὴν περνοῦν κατὰ 1)4. Ἀκόμα ἔχουν καὶ ἰδιαίτερο ἐπίδομα. Οἱ ἐπιθεωρητὲς παίρνουν τὸ μισθὸ τῶν διευθυντῶν ποὺ, αὐξάνεται μὲ τὸν καιρὸ καὶ πρόσθετο ἐτήσιο ἐπίδομα. Γενικὰ ὁ μισθὸς τῶν δασκάλων δὲν εἶναι ἱκανοποιητικός. Οἱ μισθοὶ πληρώνονται ἀπὸ τὸ Κράτος. Στὶς μεγάλες πόλεις (Μιλάνο, Ρώμη κλπ. καὶ γενικὰ στὶς πρωτεύουσες τῶν ἐπαρχιῶν) τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα ἀνήκουν στοὺς Δήμους ποὺ τὰ διαχειρίζονται οἱ ἴδιοι. Οἱ Δῆμοι στὶς πόλεις αὐτὲς πληρώνουν τοὺς δασκάλους ἀπὸ τὸ Ταμεῖο τους μὲ ἀμοιβὴ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν Κρατικὴ (τὸ λιγότερο 10 ο/ο πάρα πάνω).

Ἀκόμα δίνεται σὲ ὅλους τοὺς δασκάλους τῆς Ἰταλίας μιὰ ἀποζημίωση γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς. Αὐτὴ ὁρίζεται ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ πληρώνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο.

Τὸ Κράτος δίνει καὶ ἐπίδομα γιὰ τὰ οἰκογενειακὰ βάρη. Τέτοια θεωροῦνται ἡ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ ὡς τὴν ἡλικία τῶν 18 χρονῶν.

Συντάξεις. — Ἡ σύνταξη χορηγεῖται στὰ 50 χρόνια κι ὕστερα ἀπὸ ὑπηρεσία 40 χρονῶν! Αὐτὴ φτάνει στὰ 50 ο/ο τοῦ τελευταίου μισθοῦ, καὶ δίνεται καὶ στὴ χήρα ἢ στὰ παιδιὰ τοῦ συνταξιούχου ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατό του. Ὁ χήρος ἔχει δικαίωμα νὰ παίρνῃ τὴ σύνταξη τῆς γυναίκας του δασκάλας μόνο σὲ περίπτωση ποὺ δὲν ἀφήνει αὐτὴ ὀρφανὸ παιδί.

Τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀρχίζει ἀπὸ τὸν 25ο χρόνο τῆς ὑπηρεσίας. Ἐκεῖνος ποὺ τυχαίνει νὰ ἀποχωρῇ, πρὶν συμπληρώση τὸν 25ο χρόνο, παίρνει μιὰ ἀποζημίωση εἰδική. Τὸ ποσὸ τῆς συντάξεως μειωμένο γιὰ ἐκείνους ποὺ φεύγουν στὸν 25ο χρόνο τῆς ὑπηρεσίας δίνεται ὁλόκληρο στὰ 40 χρόνια.

Ὁ ἄρρωστος παίρνει ὁλόκληρο τὸ μισθό του δυὸ μῆνες μονάχα. Ἂν ἡ ἀρρώστεια ἐξακολουθήσῃ τοῦ δίνουν δυὸ χρόνια μισὸ μισθό.

Ὧρες μαθημάτων καὶ διακοπές. Οἱ δασκαλοι τῆς Ἰταλίας διδάσκουν σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα ποὺ ἰσχύει 5 μέρες τὴν ἑβδομάδαν δηλ. 25 ὧρες (5 ὧρες τὴν ἡμέρα).

Τὸ σχολικὸ ἔτος βαστάει 10 μῆνες καὶ δὲν φτάνει ποτὲ κάτω ἀπὸ 180 μέρες.

Παύση μαθημάτων γίνεται τὴν Κυριακὴ κι ὁλόκληρη τὴν Πέμπτη, τὶς διάφορες γιορτὲς καὶ τὶς θερινὲς διακοπές.

Ἡ σχολικὴ γιορτὴ τῆς 1ης Μαΐου ἀπαγορεύτηκε ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση Μουσολίνι καὶ ὡρίστηκε γιὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου, γιὰ νὰ μὴ συμπίπτῃ μὲ τὴν ἐργατικὴ πρωτομαγιά.

Ποινές. Γιὰ κάθε ἐλαφρὸ ἀτόπημά του ὁ δάσκαλος εἰδοποιεῖται. Μὰ αὐτὸ δὲ θεωρεῖται πειθαρχικὴ ποινή. Ποινὲς ποὺ ἐπιβάλλονται εἶναι: 1) ὁ ἔλεγχος (παρατήρηση καὶ ἐπίπληξη 2) παύση τῆς μισθοδοσίας γιὰ ἕνα διάστημα 10 ἡμερῶν 3) προσωρινὴ ἀπόλυση 4) ὁριστικὴ παύση 5) ἄρση τοῦ δικαιώματος τῆς διδασκαλίας.

Ἐπαγγελματικὴ κατοχύρωση. Τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου στὶς σχολικὲς διαχειρίσεις καὶ διοικήσεις καὶ τῆς ἀντιπροσωπείας στὰ περιφερειακὰ συμβούλια καὶ στὸ Κεν-

(συνέχεια εἰς τὴν 8ην σελίδα)

ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΟΥ "ΔΙΔ. ΒΗΜΑΤΟΣ„

J. J. ROUSSEAU

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

από τη Γ' βιβλίο

(συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

Κάθε ἄνθρωπος θέλει νὰ εἶναι εὐτυχισμένος. Μὰ γιὰ νὰ μπορέση νὰ γίνη τέτοιος θὰ πρέπει νὰ ἀρχίση ἀπὸ τὸ νὰ μαθη τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὴ ἡ εὐτυχία.

Ἡ εὐτυχία τοῦ φυσικοῦ ἀνθρώπου εἶναι τόσο ἁπλή, ὅσο καὶ ἡ ζωή του. Ἡ ἔννοιά της εἶναι νὰ μὴν ὑποφέρη Ἡ ὑγεία, ἡ ἐλευθερία, ἡ ἀναγκαιότητα, νὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ τὴν ἀπαρτίζουν. Ἡ εὐτυχία τοῦ ἠθικοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἕνα ἄλλο πρᾶγμα. Μὰ δὲ θὰ μιλήσουμε ἐδῶ τώρα γιαυτήν. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπαναλάβω πὼς μόνο ἀντικείμενα φυσικὰ θὰ μποροῦσαν νὰ ἐνδιαφέρουν τὰ παιδιά, κι ἀπὸ αὐτὰ περίσσότερο ἐκεῖνα, ποὺ δὲν ἔχουν διαγείρη τὴν κενοδοξία τους καὶ κεῖνα ποὺ δὲν ἔχουν φθαρῆ προκαταβολικὰ ἀπὸ τὸ δηλητήριο τῆς σκέψης.

Ὅταν τὰ παιδιὰ προβλέπουν γιὰ τὶς ἀνάγκες τους πρὶν νὰ τὶς αἰσθανθοῦν, ἡ διάνοιά τους εἶναι παιδὶ ἀρκετὰ προχωρημένη. Ἀρχίζουν τότε νὰ μαθαίνουν τὴν ἀξία τοῦ χρόνου. Μὲς ἐνδιαφέρει στὴν περίοδο αὐτὴ νὰ τὰ συνηθίσουμε νὰ διευθύνουν τὴν κατεύθυνση τῆς χρησιμοποιήσεως ἀπάνω σὲ ἀντικείμενα χρήσιμα, ποὺ ἡ ὠφελιμότητά τους θὰ εἶναι βαθιὰ αἰσθητὴ στὴν ἡλικία τους καὶ στὴ διανοητικὴ δύναμη τῆς παιδείας ποὺ ἔχουν πάρη.

Δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζουμε στὰ παιδιὰ ἐμπόδιο; κάθε τι ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἠθικὴ διάταξη καὶ τὴν κοινωνικὴ χρησιμοποίηση, γιατὶ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ καταλάβουν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα.

Εἶναι βλακεία νὰ ἀπαιτοῦμε ἀπὸ αὐτὰ νὰ δείξουν ἐπιμέλεια καὶ φροντίδα γιὰ πράγματα ποὺ τοὺς λέμε ἀόριστα πῶ εἶναι γιὰ τὸ καλό τους; δίχως αὐτὰ νὰ ξέρουν ποιὰ εἶναι αὐτὸ τὸ καλό, καὶ ποὺ βαθειώνουμε πὼς θὰ τὰ ἐπωφεληθοῦν σὰν μεγαλώσουν, χωρὶς αὐτὰ ἀπὸ τώρα νὰ μποροῦν νὰ δείξουν ἐνδιαφέρο γιὰ τὴν ὠφέλεια ποὺ τοὺς φαίνεται εἰκονική, μιὰ ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὴν καταλάβουν.

Τὸ παιδὶ δὲν πρέπει νὰ κάνη τίποτε μὲ λόγια. Γιατί, καλὸ εἶναι ἕνα πρᾶγμα ποὺ τὸ αἰσθάνεται τέτοιο. Ρίχνονεδς το κάθε μέρα πάρα ἀπὸ τὰ πνευματικὰ φῶτα ποὺ ἔχει, νομίζετε πὼς χρησιμοποιεῖτε καὶ καλλιεργεῖτε τὸ προνοητικό του πνεῦμα. Μὲ στὴν πραγματικότητα δὲν κάνετε αὐτό. Ἐνάντια μένετε πίσω. Γιὰ νὰ τὸ ὁλοκληρώσετε μὲ μερικὰ χαμένα ὄργανα, ποὺ λίγω; δὲ θὰ τὰ χρησιμοποιήση ποτέ του, τοῦ ἰφτιάξετε τὸ πειὸ πιγκόσμιο ἀνθρώπινο ὄργανο ποὺ εἶναι ἡ εὐθυμηρισία, τὸ ἀφήνετε πάντα νὰ σέρνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ μὴν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ μηχανὴ στὴ χέρια τοῦ ἄλλου Θέλετε νὰ δείχνη εὐφράδεια ὅταν εἶναι μικρό; εἶναι σὰν νὰ θέλετε νὰ εἶναι πλούσιο καὶ εὐκολογέλαστο ὅταν θὰ εἶναι μεγάλο.

Τοῦ λέτε ἀκατάπαυστα: «Κάθε τι ποὺ ζητᾶ ἀπὸ σένα νὰ ξέρει πῶς; εἶναι πλεονέκτημα γιὰ σένα. Μὰ δὲν εἶσαι σὲ θέση νὰ τὸ καταλάβης αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἐμένα μοῦ εἶναι ἀδιάφορο ἂν κάνης κι ἂν δὲν κάνης; αὐτὸ ποὺ ἀπαιτῶ Ἐργάζεσαι μονάχα γιὰ τὸ ἑαυτό σου. Αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρης».

Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ὅμορφα λόγια ποὺ τοῦ τὰ διευθύνετε γιὰ νὰ τὸ κάνετε φρόνιμο, προετοιμάζετε τὴν ἐπιτυχία αὐτῶνων ποὺ θὰ τοῦ προβάλη μιὰ μέρα ἕνας ὀνειροπόλος, ἕνας ὑπερβολέας, ἕνας τσαρλατᾶνος, ἕνας ἀπατεώνας ἢ ἕνας τρελλὸς κάθε εἴδους, ποὺ θὰ θελήση νὰ τὸ κιάση στὴν παγίδα του ἢ νὰ τὸ κάμη νὰ υἱοθετήση τὴν τρέλα του.

Μά; ἐνδιαφέρει βέβαια νὰ ξέρη ἕνας ἄνθρωπος καλὰ τὰ πράγματα, ποὺ τὴ χρησιμότητά τους δὲ θὰ μποροῦσε νὰ καταλιβῆ ἕνα παιδί. Μὰ πρέπει καὶ εἶναι δυνατὸ νὰ μάθη ἕνα παιδὶ κάθε πρᾶγμα ποὺ ἐνδιαφέρει ἕναν ἡλικιωμένο κι ὥριμο στὴ σκέψη ἄνθρωπο; Προσπαθῆστε νὰ μάθετε σὸ παιδὶ ὅ,τι τοῦ χρειάζεται στὴν ἡλικία του καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς; ὅλος ὁ καιρός του θὰ εἶναι γεμισμένος ἀπὸ ἀσχολίες μὲ τὸ παραπάνω. Γιατί ζητᾶτε γιὰ ζημιὰ τῶν μελετῶν ποὺ τοῦ ταιριάζουν σήμερα, νὰ τὸ κάνετε νὰ δειξη ἐπιμέλεια καὶ φροντίδα γιὰ μελέτες μιᾶς ἡλικίας, ποὺ εἶναι τόσο ἀβέβαιο πῶς θὰ φθάση; Μὰ θὰ πῆτε: θὰ εἶναι καιρὸς νὰ μάθη ὅ,τι πρέπει νὰ ξέρη, τὴν ὥρα ποὺ θὰρθῆ ἡ στιγμὴ νὰ κάνη κάποια χρήση αὐτουνοῦ τοῦ πράγματος; Δὲν τὸ ξέρω αὐτό. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω εἶναι πὼς; εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ μάθη αὐτὸ ἀνωρίτερα. Γιατὶ οἱ ἀληθινοὶ διδάσκαλοί μας εἶναι ἡ πεῖρα καὶ τὸ αἴσθημα καὶ ποτὲ ὁ ἄνθρωπος δὲ νοιώθει καλὰ ὅ,τι τοῦ ταιριάζει παρὰ ὅταν τὸ ἰδῆ στὶς σχέσεις ποὺ βρίσκεται. Ἕνα παιδὶ ξέρει πῶς γεννήθηκε γιὰ νὰ γίνη ἄνθρωπος.

Ὅλες οἱ ἰδέες ποὺ μπορεῖ νάχη γιὰ τὴν ἀνθρώπινη κατάσταση εἶναι γιαὶ αὐτὸ εὐκαιρίες διδασκαλίας. Μὰ ὅσο γιὰ τὶς ἰδέες τῆς κατάστασης αὐτῆς; ποὺ εἶναι πρόωρες; γιὰ τὴν κατεύθυνσή του, πρέπει νὰ μένη σὲ μιὰ ἀπόλυτη ἄγνοια.

Ὅλο τὸ βιβλίο μου εἶναι μιὰ συνεχὴς ἀπόδειξη αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀγωγῆς.

Τώρα μόλις φτάσουμε στὸ σημεῖο ποὺ θὰ δώσουμε στὸ μαθητή μας μιὰ ἰδέα τῆς; λέξης; ὠφέλιμος, ἔχουμε ἀκόμα μιὰ μεγάλη λαβὴ γιὰ νὰ τὸν κυβερνήσουμε. Γιατὶ ἡ λέξη αὐτὴ τοῦ χτυπάει πολύ, ἀφοῦ δὲν ἔχει μέσα του παρὰ μιὰ ἔννοια σχετικὴ μὲ τὴν ἡλικία του ποὺ τὴν βλέπει νὰ σχετίζεται καθαρὰ μὲ τὴν τωρινή του καλοζωΐα. Τὰ παιδιὰ σας δὲ χτυπήσανε καθόλου ἀπὸ τὴ λέξη αὐτή, γιατὶ δὲ φροντίσατε νὰ τὰ δώσατε μιὰ ἰδέα πιὸ θὰ συμφωνοῦσε μὲ τὴν κατεύθυνσή τους. Ἄλλα παιδιὰ πάλι ἐπιφορτισμένα νὰ φτιάσουν στὸ πρᾶγμα ποὺ τοὺς εἶναι ὠφέλιμο, δὲν ἔλιβαν ποτὲ τὴν φροντίδα νὰ τὸ σκεφθοῦν αὐτὲς μοναχὲς τους καὶ δὲν ξέιρουν τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὴ ἡ ὠφελιμότητα.

Σὲ τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὸ καλό;

Νὰ ἐπιτρέπω τώρα καὶ πέρα ἡ ἴδια λέξη, ἡ ὡρισμένη λέξη ποὺ θὰ εἶναι τυποποιημένη ἀνάμεσα ἀπὸ ἐμένα καὶ τὸ παιδὶ σὲ ὅλες τὶς πράξεις τῆς ζωῆς μας. Νὰ ἡ ἐρώτηση ποὺ ἀκολουθάει ἀπὸ μέρους μου ἔρευνα ὅλες τὶς ἐρωτήσεις του καὶ ποὺ χρησιμεύει σὰν καλιτάρι γιαυτὲς τὶς πιλυπληθεῖς, ἀνόητες καὶ φορτικὲς ἐρωτήσεις τῶν παιδιῶν ποὺ κουράζουν ἀδιάκοπα καὶ ἔκαρσα ὅλους ἐκείνους ποὺ ζοῦν κοντά τους περισσότερο γιὰ νὰ κρατήσουν ἀπάνω του, ἕναν χῶρο ἐξουσίας πειρὰ γιὰ νὰ βγάλουν κάτινα ὠφέλεια. Ἐκεῖνος ποὺ γιὰ σπουδαιότερό του μάθημα μαθαίνει τὴν ἄκοψη νὰ μὴ θέλη νὰ ξαίρη κανένα ἄλλο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ ὠφέλιμο, φτάνει σὰν τὸ Σωκράτη. Ἔτσι δὲν κάνει κανένα ἐρώτημα δίχως νὰ ἐξηγήση μέσα του πρῶτα τὴν αἰτία ποὺ ξαίρει πῶς; θὰ τοῦ τὴ ζητήσουν ποιὸν νὰ τὸ ἀναλύσουν.

Νὰ πειὸ δυνατὸ ὄργανο βάζω στὰ χέρια σας γιὰ νὰ ἐνεργήσετε ἀπάνω στὸ μαθητή σας. (ἔχει συνέχεια)

LÉON TOLSTOI

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΝΟΧΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Στὸ ταπεζὶ βρισκόταν ἕνας φοιτητή ὁ παιδαγωγὸς τοῦ δεύτερου παιδιοῦ, τὸ φιλοδαγωγούμενο παιδὶ καὶ ἡ δακτυλογράφος ποὺ ἔβγαζε τὰ ἀντίγραφα τοῦ οἰκοδεσπότη, μέλους τοῦ Ζέμπερυ καὶ μεγάλου τσιφλικιοῦχου. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς εἶχε βγῆ ἔξω ἀπὸ τὶς ὀχτὼ ἀκόμα τὸ πρωὶ γιὰ νὰ ἰδῆ τὰ χωράφια του.

Ὅσο βαστοῦσε τὸ πρόγευμα, ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς μιλοῦσε μὲ τὸν παιδαγωγὸ καὶ τὴ δακτυλογράφο γιὰ τὸν καιρό, γιὰ τὸ πόκερ τῆς περασμένης μέρας καὶ γιὰ τὸ σπάσιμο τοῦ Θεοδωρίτα ποὺ εἶχε πῆ ἀδικαιολόγητα βάρβαρα λόγια στὸν πατέρα του.

Ὁ Θεοδωρίτας ἦταν τὸ μεγαλύτερο παιδί, ὥριμο πειὰ στὴν ἡλικία, μὰ δυστυχημένο σὲ κάθε δουλειά. Λαγόταν Θεοδωρος, μὰ κάποιος ἔτσι σταὶ ἰσσεῖα ἢ ἀπίτηδες τὸν εἶχε ὀνομάσει Θεοδωρίτα. Ἀπὸ τότες βρίσκοντας αὐτὸ ἀσσεῖο ἐξακολουθοῦσαν ὅλοι νὰ τὸν λὲν ἔτσι, ἀκόμα κι ὅταν αὐτὰ ποὺ ἔκανε αὐτὸς δὲν ἦταν ἀσσεῖα. Μὲ στὴν περίπτωση αὐτὴ ἦταν ἡ εὐκαιρία νὰ τὸν λέει κανένας ἔτσι. Καὶ νὰ γιατί. Εἶχε φοιτήσει στὸ Πανεπιστήμιο, ποὺ τὸ ἄφησε ἀπὸ δυὸ χρόνια τώρα. Ὑστερα καταπιάστηκε νὰ γίνη σερατιωτικὸς μπαίνοντας νὰ ὑπηρετήση στὴ φρουρά. Μὰ κι ἀπὸ ἐκεῖ τὸ σκάνει. Τώρα, ζοῦσε στὴν ἐξοχὴ δίχως νὰ κάνη καμμιὰ δουλειά, μαλλάνοντας ὅλον τον κόσμο καὶ βάζοντάς τα μὲ ὅλους ποὺ νόμιζε πῶς; τοῦ ἔφταιγαν.

Ὁ Θεοδωρίτας βρισκόταν τὴν ὥρα ἐκείνη ἀκόμα στὸ κρεβάτι, ὅπως κι ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας δηλ. ἡ οἰκοδέσποινα Ἄννα Μιχαΐλόβνα, ἡ ἀδερφὴ της χήρα ἑνὸς παλιοῦ Διοικητοῦ ἀπαρχίας κι ἕνας ζωγράφος τοπείων ποὺ ζοῦσε κοντά τους.

Ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβιτοβιτς πῆρε ἀπὸ τὸν ἀντιθάλαμο τὸν παναμᾶ του, ποὺ τοῦ εἶχε κοσεῖσει πενῆντα ρούβλια, ἕνα μπαστούνι μὲ λαβὴ φιλντισένια δμορφα σκαλισμένη καὶ βγῆκε. Πέρασε πρῶτα ἀπὸ τὴν λουλουδοστολισμένη ταράτσα κι ὕστερα μπροστὰ ἀπὸ τὸ πίρκο ποὺ στὴ μέση του βρισκόταν ἕνας σωρὸς τριγωνικὸς μὲ λουλούδια ἄγρια, κόκκινα καὶ ἁπλέ, ταπεσοποιημένα σὲ κανονικὲς λουρίδες ποὺ διάβρεχαν σεὴν ἄκρη τὸ μονόγραμμα τῆς οἰκοδέσποινας.

Ἀφοῦ πέρασε τὸν κῆπο ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβ.τς, βγῆκε ἔξω στὴ δεντροστοιχία μὲ τὶς γέρικες φιλύρες.

Νεοι χωρισοὶ ἐφωδιασμένοι μὲ φτιάρια καὶ σκοῦπες κιδάριζαν τὴ λεωφορο. Ὅσο γιὰ τὸν κηπουρό, αὐτὸς ἔκαμνε ὁποιαδήποτε μέτρα ἐδῶ κι ἐκεῖ κι ἕνας νέος ἐργάτης κουβαλοῦσε ἕνα πρᾶγμα ἀπάνω σὲ ἕνα ἁμαξάκι. Προσπερνῶντας ὅλους αὐτοὺς ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς μπῆκε μέσα στὸ πάρκο, ποὺ ἦταν φυτεμμένο μὲ γέρικα δέντρα ποὺ ἔκλωνε τόσο τὸ ὀλιγότερο κεντήτα στρέμματα καὶ ποὺ διασχίζονταν ἀπὸ δεντροστοιχίες ἀποξυσμένες. Κελπίζοντας περπάτησε μέσα σὲ αὐτὲς ποὺ τόσο ἀγκάλιασε καὶ ὕστερα μπῆκε μέσα σεοὺς ἀγροὺς περνῶντας μπροστὰ ἀπὸ τὸ περίπτερο.

Ἦταν δμορφα μέσα στὸ πάρκο, μὰ ἐκόμα πειὸ δμορφα μέσα σεοὺς ἀγροὺς.

Δεξιὰ ἔβλεπε κανένας σὰν δμορφες κάκτνες καὶ λευκὲς κηλίδες, γυναῖκες ποὺ μάζευαν πατάτες. Ἀριστερὰ ἁπλωνόταν τὰ λειβίδια καὶ τὰ θερισμένα χωράφια, ὅπου ἔβοσκε ἕνα κοπάδι ἀπὸ πρόβατα.

Μπροστὰ καὶ λίγο δεξιά, φαινόταν ἡ βιθυπράσινες ὀξιὲς τοῦ Πορτόσκι. Ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς ἀνάπνεε μὲ ὅλα του τὰ πνεμόνια καὶ χαιρόταν γενικὰ ἀπὸ τὴ ζωή του καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν παραμονή του στὴν ἀδερφή του, ὅπου ξεκουραζόταν τόσο εὐχάριστα ἀπὸ τὶς τραπεζιτικές του ἀσχολίες.

«Τί εὐτυχισμένοι θνητοὶ αὐτοὶ ποὺ ζοῦν στὴν ἐξοχή!» σκεπτόταν. «Εἶναι ἀλήθεια πῶς; κι ἐδῶ ἀκόμα στὴν ἐξοχὴ ὁ Νικόλας Πέτροβιτς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἤσυχος μὲ τὰ ἀγρονομικά του σχέδια ποὺ ἔχει μέσα στὸ μυαλό του, μὰ αὐτὸ ἐπιθυμεῖ καὶ αὐτός».

Κι ἀφοῦ ἄναψε ἕνα καινούργιο τσιγάρο ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς, βαδίζοντας μὲ ἕνα βῆμα σταθερὸ μέσα στὶς καλὲς καὶ στέρεες ἐγγλέζικες μπότες του, ἄρχισε νὰ σκέπτεται, κουνῶντας τὸ κεφάλι, τὶς ἀπασχολήσεις ποὺ θἄχε τὸ χειμώνα στὴν Τρινεζα.

«Ἀπὸ τὶς δέκα ὥ; τὶς δυὸ καὶ μερικὲς φορὲς κάθε μέρα ὥ; τὶς πέντε ἡ ὥρα... Εὔκολο νὰ τὸ λέει κανένας... Ὕστερα συνεδριάσεις καὶ ὁποθέσεις ἰδιωτικὲς κι ὕστερα ἡ Δούμα. . . Α! ἐδῶ εἶναι διαφορετικὰ τὰ πράγματα... Αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου τόσο καλά! Εἶναι ἀλήθεια πῶς; στενοχωριέται κανένας, μὰ αὐτὸ δὲ θἄναι γιὰ πολὺν καιρό....» Καὶ χαμογέλασε.

Ἀφοῦ περπάτησε στὸ Πορτόσκι, γύρισε ἴσια κι ἀναμεσα ἀπὸ τὰ φθινοπωρινὰ χωράφια, ποὺ καλλιεργοῦνταν.

Μέσα στὰ χωράφια βρισκόταν κοπάδι ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀγελάδες, μοσχάρια, πρόβατα, γουρούνια. Ὁ δρόμος ὁδηγοῦσε ἴσια ἐκεῖ ποὺ ἦταν αὐτὸ τὸ κοπάδι. Τὰ πρόβατα φοβήθηκαν κι ἔφυγαν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο Τὰ γουρούνια ἔκαναν τὸ ἴδιο. Οἱ δυὸ μικρὲς κι ἄδυνατες ἀγελάδες κάρφωσαν τὰ μάτια τους ἀπάνω του. Ὁ τσομπάνης, ἕνα νεαρὸ παιδί, φώναξε τὰ πρόβατά του καὶ κρότησε τὸ μαστίγιό του. «Ποσο εἴμαστε καθυστερημένοι σχετικὰ μὲ τὴν Εὐρώπη!» σκέφτηκε ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβανοβιτς φέροντας στὴ θύμησή του τὰ συχνὰ ταξείδια ποὺ ἔκανε στο ἐξωτερικό. «Σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη δὲ θἄβρισκε κανένας μιὰ τέτοια ἀγελάδα».

Ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς θέλησε νὰ ρωτήση ποῦ ὁδηγοῦσε ὁ δρόμος ποὺ διασταυρωνόταν μὲ αὐτὸν ποὺ ἀκολουθοῦσε αὐτὸς καὶ τίνος ἦταν αὐτὸ τὸ κοπάδι.

Φώναξε τὸ παιδὶ καὶ τοῦ εἶπε:

— Τίνος εἶναι αὐτὸ τὸ κοπάδι;

Τὸ παιδὶ κύτταξε μὲ μιὰ ἔκπληξη ἡ τρόμο θἄλεγε κανένας τὸν παναμᾶ, τὰ χτενισμένα γένεια καὶ περισσότερο τὰ ὁλόχρυσα γυαλιὰ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ἀπαντήση ἀμέσως στὴν ἐρώτηση. Ὁ Ἀλέξαντρος Ἰβάνοβιτς τὴν ἐπανάλαβε. Τότε τὸ παιδὶ ἡσυχασμένο λίγο τοῦ ἀπάντησε:

— Δικά μας.

— Μὰ τίνος ἀπὸ ἐσᾶς; ξαναρώτησε ὁ Ἰβάνοβιτς κουνῶντας τὸ κεφάλι καὶ χαμογελῶντας.

Τὸ παιδὶ φορεῖσε καλτσούνια καὶ πασούτσια ἀπὸ φλοιοὺς πλεγμένους, μιὰ μπλούζα ἀπὸ ὕφασμα φτενό, ἀκάθαρτο, σχισμένο στὸν ὦμο, καὶ ἕνα κασκέτο ποὺ τοῦ ἔλειπε τὸ γείσο.

— Δικὰ τίνος ἀπὸ ἐσᾶς;

— Τοῦ χωριοῦ Πιροχόφ.

— Πόσων χρονῶν εἶσαι;

— Δὲν ξαίρω.

— Ξαίρεις νὰ διαβάζεις καὶ νὰ γράφης;

— Ὄχι δὲν ξαίρω.

— Μὰ πῶς γίνεται αὐτό; δὲν ἔχετε σχολειό;

— Πῆγα στὸ σχολειό.

— Λοιπὸν δὲν ἔμαθες γράμματα ἐκεῖ; (ἔχει συνέχεια)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ
ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Ἐκδίδεται κάθε Κυριακή

DIDASCALICO VIMA
(TRIBUNE DES INSTITUTEURS)
Organe officiel de la Fédération des Instituteurs Grecs

Bureaux :
27α, rue Deligeorgi, Athènes

Abonnement : 50 Fr.

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχ. 50
Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φράγκα 50

Ἐπιστολὲς καὶ ἐμβάσματα πρὸς τὸ :
« Διδασκαλικὸ Βῆμα »
Δεληγιώργη 27α Ἀθήνας

Ἀγγελίες-Καταχωρήσεις δ δρ. ὁ στίχος

ΙΤΑΛΙΑ

(συνέχεια ἐκ τῆς 6ης σελίδος)

ρικό. Μὰ τὸ φασιστικὸ καθεστὼς οὔτε τὸ κατάργησε ὕστερα ἀπὸ τὴν πικράτησή του.

Τώρα οἱ δασκάλοι ποὺ παίρνουν μέρος σὰν ἀντιπρόσωποι στὰ περιφερειακὰ συμβούλια, διαλέγονται ἀπὸ τὸν ἐπιθεωρητὴ καὶ δὲν ἐκλέγονται.

Ὁ φυβοριτισμὸς καὶ οἱ ἀδικίες ὕστερα ἀπὸ τὴν κατάργηση τοῦ διαιώματος αὐτοῦ παίρνουν καὶ λένουν.

Δράση.— Στὰ 1921 τὸ Ἰταλικὸ διδακτικὸ προσωπικὸ ἔκανε ἀπεργία γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγνώριση τῶν δικαίων ἀξιώσεων ποὺ εἶχε διατύπωσε. Καὶ πέτυχε τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ. Ἐπανάληψη τοῦ ἴδιου γράμματος μὲ τὶς πολιτικὲς συνθῆκες ποὺ ἔχουν δημιουργηθῆ σήμερα δὲν εἶναι, φαίνεται ἀδύνατη.

Οἱ δασκάλες.— Στὴν Ἰταλία οἱ δασκάλες ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα μὲ τοὺς δασκάλους (ἐξετάσεις, μισθοί, συντάξεις).

Εἶναι πολυαριθμότερες ἀπὸ τοὺς δασκάλους. Μποροῦν νὰ διδάσκουν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο τους· μὲ δικαίωμα δίμηνης ἄδειας μὲ ὁλόκληρες τὶς ἀποδοχὲς στὴν περίοδο τοῦ τοκετοῦ, ποὺ θεωρεῖται περίοδος ἀρρώστειας.

Δὲν δείχνουν ὅμως γενικὰ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ἐπαγγελματικά τους προβλήματα καὶ γιὰ τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, ἐκτὸς ἀπὸ ὀλίγες ἐξαιρέσεις.

Στὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια παρὰ τὴν πίεση ποὺ ἐξασκεῖ τὸ φασιστικὸ καθεστώς, τὸ ξύπνημα τῆς ἐπαγγελματικῆς συνειδήσεως συντελεῖται γοργὰ καὶ στὰ δυὸ φῦλα, μὲ ἐλπίδας πλουσιώτερης μελλοντικῆς ἐπαγγελματικῆς δράσεως

Στὸ ἄλλο φύλλο: **ΑΓΓΛΙΑ**

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀνεκοινώθη εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» πρὸς δημοσίευσιν διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀπὸ 30 Ἰουνίου καὶ 18 Σεπτεμβρίου 1926 Νομ. Διαταγμάτων περὶ ταμείου Προνοίας δημοσίων ὑπαλλήλων».

Διὰ τῶν ἐπιφερομένων τροποποιήσεων ὑπὲρ τοῦ ταμείου κρίνεται ἀναγκαία καὶ ἐπὶ τῶν λόγῳ ἐφ' ἅπαξ χρηματικοῦ βοηθήματος παρεχομένων ἀποδοχῶν ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τακτικοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

Δι' ὑπαλλήλους λαμβάνοντας μισθὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τῆς θέσεως ἣν κατέχουν οὗτοι, τὸ βοήθημα ἀντιστοιχεῖ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ ὁ καταβαλλόμενος αὐτοῖς μισθός. Ἐν περιπτώσει ὀφειλῆς πρὸς τὸ ταμεῖον Προνοίας Δ. Γ. κρατοῦνται ἐκ τῶν χορηγουμένων βοηθημάτων τὰ ὀφειλόμενα.

Καθορεπόμενα ἔσοδα τοῦ ταμείου εἰσπράττονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Δικαίωμα εἰς λῆψιν τοῦ ἡμίσεος ποσοῦ τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἔχουσι :

α') Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ μὴ δικαιούμενοι συντάξεως ἐξερχόμενοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μετὰ τριετίαν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1926, ἐφ' ὅσον ἔχουσι δεκαπέντε ἔτῶν τοὐλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ οἱ ἀπολυόμενοι.

β') Οἱ ἔχοντες 20ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἀποχωροῦντες διὰ παραιτήσεως, ἐφ' ὅσον ἔχουσι δετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1926.

Ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου ὑπαλλήλου ἐπιτρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τὰ πρόσωπα ἅτινα, ἂτινα θὰ ἐκαποῦντο συντάξεως, ἐὰν ὁ ἀποθνὼν ἐκέκτητο τὴν πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ θανόντος.

Ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον ἐγένοντο κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου μὴ ὑπαγομένου εἰς τὸ ταμεῖον Προνοίας, δὲν γεννᾶται δι' αὐτὸ δικαίωμα βοηθήματος. Αἱ εἰσπραχθεῖσαι ὅμως κρατήσεις ἐπιστρέφονται ἀτόκως, εἰς τοὺς δικαιουμένους δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου,

Οὐδεὶς ταμτικὸς δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ δικαιωθῇ ἐφ' ἅπαξ ὁλοκλήρου βοηθήματος, ἐὰν δὲν κέκτηται πραγματικὴν ὑπηρεσίαν τοὐλάχιστον 14 ἐτῶν ἐκτὸς τῶν κατωθι περιπτώσεων :

α') Κατεργήσεως θέσεως ἢ ἀποδεδειγμένου καθ' ἣν ἀπαιτεῖται δετῆς τοὐλάχιστον πραγματικῆ ὑπηρεσία.

β') Θανάτου καὶ ἀνικανότητος, καθ' ἃ ἀπαιτεῖται δετῆς τοὐλάχιστον τοιαύτη.

Διὰ λῆψιν ὅμως τοῦ ἡμίσεος βοηθήματος ἀπαιτεῖται συνολικὴ πραγματικὴ ὑπηρεσία τοὐλάχιστον 10 ἐτῶν.

Τὸ δικαίωμα τῆς λήψεως τῶν βοηθημάτων ἀσκεῖται μόνον ἐφ' ἅπαξ, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπάρχῃ σωρηδὸν ὁλοκλήρου καὶ ἡμίσεος βοηθήματος ὡς καὶ βοηθήματος καὶ ἀποσυρφῆς κρατήσεων.

Δι' ὑπαλλήλους ἀναδιορισθέντας μετὰ τὴν 1ην Ἰουλίου 1926 εἰς τὰς θέσεις ἃ, κατεῖχον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου των καὶ ἀπολυομένους ἀπαιτεῖται δετῆς πραγματικὴ ὑπηρεσία ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, ὅπως ὑπεχθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον Προνοίας.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν δὲν συμπεριλαμβάνονται α') οἱ ἀποκατεστημένοι ὁμαδικῶς διὰ γενικοῦ νόμου εἰς τὰς θέσεις ἃ; κατεῖχον, β') οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες ὑπαλλήλοι, οἵτινες διορίζονται εἰς ἑτέραν θέσιν ἄνευ διακοπῆς τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, γ') οἱ θνήσκοντες μετὰ τὸν διορισμόν των καὶ δ') οἱ ἐκ τῶν ἀρὶ δικαστηρίας ἀπολυθέντων ἀναδιορισμένοις εἰς τὰς αὐτὰς ἢ ἄλλας θέσεις ἢ διορισθέντες εἰς ἀνωτέρας θέσεις, καὶ παραιτηθέντες μετὰ τὸν διορισμόν των ἐκ τῆς κατωτέρας.

Οἱ ὑπάλληλοι οἱ ἐξερχόμενοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 1ην Ἰουναρίου 1927 καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας θὰ δικαιοῦνται ὁλοκλήρου βοηθήματος μόνον ἐφ' ὅσον ἀξιῶσιν τῆς διηρεσίας.

α') Διὰ ἀπολύσεως, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἀποχῆς ἐκ τῶν καθηκόντων καὶ β') λόγῳ ὁρίου ἡλικίας.

Τὸ εἰς τοὺτους παρεχόμενον ὁλόκληρον βοήθημα μειοῦται ὡς ἑξῆς:

α') Εἰς τοὺς ἐξερχομένους ἐντὸς τοῦ ἔτους 1927 κατὰ 65 ο)ο, β') εἰς τοὺς ἐξερχομένους ἀπὸ 1ης Ἰουναρίου 1928 μέχρι 30 Ἰουνίου 1929 κατὰ 60 ο)ο.

Τὸ βοήθημα τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν θνησκόντων ὑπαλλήλων κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1926 μειοῦται ὡς ἑξῆς: α') Κατὰ 65 ο)ο ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1926 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1927 καὶ β') κατὰ 60 ο)ο ἀπὸ 1ης Ἰουναρίου 1928 μέχρι 30 Ἰουνίου 1929.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βοηθήματος ἡ ἐφετερρὸς κρατήσεων θεωρεῖται ὡς ἡμέρα μὲν εἰσόδου τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας, ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ, ὡς ἡμέρα δὲ ἐξόδου ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον ἀπολύσεως, παραιτήσεως κλπ.

Περαιτέρω τὸ διάταγμα περιέχει διατάξεις ρυθμιζούσας τὰ τῶν θέσεων καὶ τῶν βαθμῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ταμείου Προνοίας καὶ τὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, ἃν τέλος δὲ ἀναφέρει, ὅτι ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος δύνανται νὰ ὑποχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἀσφαλοῦς Πάγου, διὰ διατάγματος τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Παπαδόπουλον Κιλκίς.—Ἡ μετακίνησις γίνεται στὰ ὑπάρχοντα μοναδεξί. Τὸ σχετικὸ ἄρθρο ἐφαρμόστηκε μὲ τὸ Ν. Δ. τῆς 28)26 Νοεμβρ. 1926 δημοσιευμένο στὸ φύλλο 418 τῆς ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀρ. Παπαχριστόπουλον Βόλον.— Πολὺ καλά.

Ἀθαν. Δημόπουλον Μπούγα Μεσσηνίας.—Ποιὰ ἡμερομηνία ὑπαβλήθησαν ἀπὸ τὴ Νομαρχία τὰ ὑπομνήματά σας; καὶ μὲ ποιὸν ἀριθμό;

Ἐρωτῶντας.— Τελευταία ἡμέρα «ἐμπρόθεσμου» παραιτήσεως εἶναι ἡ 19 Αὐγούστου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ ἄδεια ἐγγραφὴ νέων συνδρομητῶν καὶ ἡ ἀνανέωση παλιῶν ἐπιβάλλει κάποια καθυστέρηση. Οἱ ἀναγνώστες μας νὰ τὸ ἔχουν ὑπ' ὄψει τους.

Σύλλ. Δράμας. — Τὸ ὅμιλ εἶναι γιὰ τὸ σύλλογο. Οἱ συνδρομητὲς θὰ λάβουν χωριστὰ τὰ φύλλα τους καθ' ὅσον ἡ διακοπὴ τῶν ἐτοιμάζει εἰς διευθύνσεις τους.

Σύλλογον Ἡμαθίου.—Προσωρινοὶ μὲ προσόντα σήμερα μονίμου μποροῦν νὰ διορισθοῦν τὰ 8τη των μὲ τὸν νόμου 3848 ἄρθρ. 2.

Παπαλαζιοὺν Τρίκκαλα.—Ἀρνιώτης δὲν βιβλίζεται θὰ γίνῃ μὲ τὴ σειρά του.

Μαυρομιχάλην Χανιά.—Σχέδιον στάλθηκε ἀριθμ. 32665.

Παπασωτηρίου Β. Μπορβίζι.—Μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ ἔπαιρνα ἐργαζόμενος 3)μηνον θὰ πάρη. Διάβασε γιὰ τὸ ταμεῖον Προνοίας προηγούμενον «Δ. Βῆμα». Ἐὰν ἀποδείξῃς τὴν αἰτίαν παθήσεως, Ναί. Χαρτιὰ συντάξεως ξέρουν οἱ ἐπιθεωρηταί.

Ἀντωνιάδου Ἀναστασίαν Φλώρινα.—Δὲν βρίσκονται κάμετα ἄλλα.

Παναγιωτόπουλον Χρ. Ζουνάρι.—Ἀπὸ 1ης Ἰουλίου.

Ἄννας Γιωρμέζου Μεγαλίδα.—1)καὶ 1)2.

Πετρόπουλον Δημήτριον.— Ἂς εἶναι τοῦ 25 Δ μόνον τὰ 8 μὲ δρ. 1060 τοῦ β' μὲ δρ. 470 κάθε ἕνα· πρὸ παντὸς φύλλον μητρώου γιὰ ν' ἀπαντήσουμε· λῆξις 30 Αὐγούστου.

Χειράλμπον Χιωνίδην Καστοριάν.— Πρωτοκολλημένα μὲ ἀ. ἡμ. 31.69 ἀλλὰ ἐκμένα κάμετα ἄλλα σύντομα χωρὶς γραμμάτιον τώρα· ἔστι κανονίσαμε μὲ τὴν ὑπηρεσία.

Πετρίδην πελ. Καραγιζόβαν Εὐδόσης. — Ἔπρεπε νὰ γίνῃ πλὴν ὁ' ὑπηρεσιακοὺς λόγους δικαιοῦνται οἱ ἐπιθεωρηταὶ νὰ ἀφήσουν τὴν κατάστασιν ὅπως διαμορφώθη· τώρα ἀναγήπτε ὁπ' αὐθόνην σας.

Φραντζόλαν Κ. Καστανιά.—Κενὴ ἐκαὶ πῆρε ἰαρὸς ἢ ὁ υἱὸς ἰαρέως.

Ἀλπάνις Καραμπάσην Βόλον. — Πρὸς δηλάσεις πν.

Παπαλίδην Δεύκαρα.—Μετὰ 8τίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως Ἔκθεσις ἔκθεν, ἀναλυσις ἀναλλήκτου καιμένου. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ βαθμολόγητά σας, συσσίτια δὲν ὑπάρχουν 1800! Ζήτημα, ἀλλὰ ὅλα δυνατά.

Σύλλογον Δωρίδος.—Δὲν μπορεῖ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πληρωμὴ τῶν τροφείων κατὰ τὸν νόμον, θὰ μείνῃ 2 ἔτη ἐκτὸς ὑπηρεσίας.

Σύλλογον Χαλκιδικῆς.—Καταστάσεις, ἀντίγραφον ἀποχωρήσεως ὑπηρεσίας, βεβαιώσεις ἔως πότε ἀριοδοτοῦμεν.

Μανωλόπουλον Δράμαν.—Δὲν ὑπαλλήθη ἀπὸ τὸ Γραφεῖον Ἐπιθεωρητοῦ μὲ τὸ ζητηθὲν ἀντίγραφον τῆς τοποθετήσεώς σου.

Ν. Βλαστὸν Ζαγόρι.—Ναί, ἂν ἔχετε δέκη ὑπηρεσίαν.

Παναγιώτην Μάγνον Εὔβοιαν.—Δὲν δικαιοῦσθε.

Ἰωάννην Σαρρῆν Μαραθόκαμπον.—Δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἀνάσην Γεώργ.—Κρατήθηκε σημείωση. Θὰ γίνῃ.

Ἀθηνᾶν Παπαδημητρίου.—Βεβαίωση ἑτοιμη γράψατε διεύθυνσή σας νὰ σταλοῦμε.

Εὐάγγελον Μπονίτσην Καρυσσίαν.— Ἀντίγραφον ἑτοιμο στὰ γραφεῖα μας· γράψετε νὰ τὸ σταλοῦμε.

Παπασπύρου Πτολεμαΐδα. — Σταλμε.

Παπαδημητρίου Σιδέστρας.—Ἐνεζήτημα γενικὸν πάντα σ' αὐτὸ γίνονται ἐνέργειες καὶ ἐλπίζουμε. Δυστυχῶς ὁ νόμος προβλέπει γιὰ κάθε βαθμὸ ὑπηρεσία ἑνὸς ἔτους.

Σύλλογον Βερροίας. — Γράψαμε τοὺς τρεῖς νέους συνδρομητές. Τὰ φύλλα τους θὰ στέλνονται τακτικά.

Σύλλογον Τρικκάλων.—Προθεσμία ἐληξε Ἰουλίου 1927,

Ζούφη.—Ἀντίγραφον δόθηκε εἶναι διορισμὸς πρώτα στὴν Κυπαρισσία καὶ ὕστερα ἡ μετάθεση.

Ἀνώνυμα δὲ διαβάζουμε, ἄρα καὶ δὲν ἀπαντᾶμε σ' αὐτά.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἄραγων πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως καὶ ἡ Ἐνοριακὴ ταιαύτη μετ' εὐχαριστήσεως φέρουσιν εἰς γνῶσιν τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοθρήσκων Χριστιανῶν, ὅτι, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, τὰ ἀγκάινια τοῦ ὡς ἄνω περικαλλεστάτου Καθεδρικοῦ Ναοῦ Νεαπόλεως θὰ τελεσθοῦσι τὴν 25ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακήν, καὶ προσκαλοῦσι πάντας, ὅπως παρευρεθῶσι κατὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην καὶ σπανίαν πανήγυριν, μετέχοντες οὕτω τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας ἐπὶ τοῖς τελουμένοις ἐνδόξοις καὶ θαυμαστοῖς ἔργοις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου καὶ λαμβάνοντες ἀγιασμῶν, αὐλογίαν καὶ χάριν πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ εὐοδωσιν ἐν τῷ χριστιανικῷ αὐτῶν βίῳ.

Ὁ Πρόεδρος
† Ο ΠΕΤΡΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ζ. Καμαράτος

ΠΕΝΘΗ

Τὴν παρασμένη Τρίτη πέθανε καὶ κηδεύθηκε ἀναπαυτὴ οἰκοδέσποινα ἡ Βασιλικὴ Οἰκονόμου μητέρα τῆς Δίδος Ὄλγας Σ. Οἰκονόμου Σομβούλου τῆς Ὁμοσπονδίας.

Τὸ «Διδ. Βῆμα» συλλυπεῖται θερμὰ τὴ συνάδελφο καὶ τὴν οἰκογένειά της κι εὐχεται νὰ εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ σκέπασε τὴ μακαρίτισσα ποὺ ἀποχαιρέτησε τὸν κόσμο αὐτὸ ἀφοῦ πρῶτα αὐτὸ ἔχησε νὰ δημιουργήσῃ ἐντιμη καὶ χρηστὴ οἰκογένεια.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΔΗΜ. & Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ 58

Πλῆρες σύστημα Προβλημάτων Ἀριθμητικῆς ἔχει μόνον ὁ κ. Ἐπ. Γ. Παπαμιχαήλ δι' ὅλας τὰς τάξεις.

Οἱ κ. κ. Ἐπιθεωρηταὶ καὶ Διδάσκαλοι παρακαλοῦνται νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν των, ὅτι
διὰ τὰς συνδιδασκομένας τάξεις
Τρίτην καὶ Τετάρτην
καὶ
Πέμπτην καὶ Ἕκτην
ἐγκρίθησαν μόνον τὰ Προβλήματα Ἀριθμητικῆς
Ἐπ. Γ. Παπαμιχαήλ.

Τὸ «Διδασκαλ. Βῆμα» τυπώνεται καὶ κυκλοφορεῖ κάθε βδομάδα σὲ ΕΦΤΑΜΙΣΗ χιλιάδες ἀντίτυπα. — Πουλιέται στὰ κυριώτερα κιόσκια.

Τύποις Κ. Παπαδογιάννη, Ραφῶν 41.